

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesnických technologií a staveb

Myslivecké stavby pro odchov a péči o drobnou zvěř

Bakalářská práce

vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jaroslav Tománek, Ph. D.

autor bakalářské práce:

Ing. Jana Hejná

Praha, 2017

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ing. Jana Hejná

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Myslivecké stavby pro odchov a péči o drobnou zvěř

Název anglicky

Hunters buildings for rearing and care of small game

Cíle práce

Cílem práce je popsat jednotlivé myslivecké stavby určené pro odchov zvěře v odchovnách a stavby pro péči o drobnou zvěř v honitbách.

Metodika

Bude zpracována literární rešerše popisující podrobně jednotlivé typy mysliveckých staveb. Stavby budou rozděleny do skupin a popsány jejich funkce a možné konstrukce. V praktické části bude zvoleno modelové území a v rámci něho budou zjištěny a popsány stavby a zařízení pro drobnou zvěř. Dále budou navštíveny a popsány odchovny pro hlavní druhy drobné zvěře, které se nacházejí v modelovém území nebo v jeho blízkosti.

Doporučený rozsah práce

rešerše min. 40 stran, praktická část min. 20 stran

Klíčová slova

drobná zvěř, myslivecké stavby, odchovny

Doporučené zdroje informací

- GEROLD, Wandel. Myslivecká zařízení v honitbách. Praha. GRADA Publishing. 2007. 296 s. ISBN 978-80247-2050-0.
- HANÁK, Karel. a kol. Stavby pro plnění funkcí lesa. Praha. 2008. 304 s. ISBN 978-80-87093-76-4.
- LESPROJEKT. Obory pro chov spárkaté zvěře – Typizační směrnice. Brandýs nad labem. Ministerstvo lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu ČSR. 1988.
- POKORNÝ, Jan. Vodní hospodářství. Stavby v rybářství. Informatorium. 2009. 324s. ISBN 978-80 7333-071-2.
- RAHN, Jörg. Práce v honitbě. Praha. GRADA Publishing. 2008. 127s. ISBN 978-80-247-2568-0.
- SCHMID, Anton. Posedy – návody na stavbu, výkresy, konstrukce. Praha. GRADA Publishing. 2006. 127 s. ISBN 80-247-1531-7.
- VOSÁTKA, Josef. Myslivost: ochrana přírody, chov zvěře a zvířat, lov. 1. vyd. Ilustrace František Liebl, Miroslav Míča, Bohumil Siegl. Praha: Druckvo, 2013. Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-87668-08-5.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – FLD

Vedoucí práce

Ing. Jaroslav Tománek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra lesnických technologií a staveb

Elektronicky schváleno dne 3. 5. 2016

doc. Ing. Miroslav Hájek, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 1. 2017

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.

Děkan

V Praze dne 14. 04. 2017

Prohlášení autora bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Myslivecké stavby pro odchov a péči o drobnou zvěř vypracovala samostatně pod vedením Ing. Jaroslava Tománka, Ph.D. a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů. Jsem si vědoma, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne

.....

Podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat Ing. Jaroslavu Tománkovi za vedení a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce, svému otci Jiřímu Hejnému za poskytnutí literatury a odborných poznatků z praxe, pracovníkům odchoven a předsedům mysliveckých spolků za možnost osobní návštěvy a konzultace.

MYSLIVECKÉ STAVBY PRO ODCHOV A PÉČI O DROBNOU ZVĚŘ

Abstrakt

V bakalářské práci jsou popsány myslivecké stavby a zařízení určené pro odchov a péči o drobnou zvěř v odchovnách a stavby pro péči o drobnou zvěř v honitbách. Detailněji je popsán odchov bažantů, neboť ve vybrané lokalitě se ostatní druhy drobné zvěře vyskytují jen okrajově nebo vůbec. V praktické části je charakterizován zrealizovaný terénní průzkum, popsány odchovny a bažantnice drobné zvěře a zmapované zvolené modelové území dvou honiteb v jižních Čechách – Chýnov a Bukovec - Pohnání. Součástí je vlastní fotodokumentace odchoven a honiteb a zakreslení mysliveckých staveb v honitbě do mapy. V závěru práce jsou srovnány typy staveb a zařízení v odchovnách a typy a četnost staveb v honitbách.

Klíčová slova: drobná zvěř, myslivecké stavby, odchovny

HUNTERS BUILDINGS FOR REARING AND CARE OF SMALL GAME

Abstract

The objective of the bachelor thesis is to describe hunting structures and facilities used for small game rearing and keeping at rearing facilities, and buildings used for small game keeping at hunting grounds. This work focuses on pheasant rearing because almost none of the other species of small game is found in the chosen locality. The practical part of the thesis includes the field research and the small game rearing facilities and pheasantries description, and mapping the areas of two hunting grounds located in Southern Bohemia – Chýnov and Bukovec-Pohnání. It also includes the photo documentation of the rearing facilities and hunting grounds and plotting the hunting structures on a map. In the conclusion of the thesis are compared the types of the buildings at the rearing facilities, and types and number of the buildings at the hunting grounds.

Key words: small game, hunting structures, rearing facilities

Obsah

1. Úvod.....	13
2. Cíle práce	14
3. Literární přehled.....	15
3.1 Myslivecké rozdělení zvěře.....	15
3.1.1 Zvěř užitková	15
3.1.2 Zvěř škodná.....	16
3.2 Drobná zvěř	17
3.2.1 Bažant obecný (<i>Phasianus colchicus</i>).....	17
3.2.2 Kachna divoká (<i>Anas platyrhynchos</i>)	19
3.2.3 Zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>)	20
3.2.4 Ostatní druhy drobné zvěře	21
3.3 Myslivecká péče o zvěř	22
3.4 Myslivecké stavby a zařízení.....	23
3.4.1 Lov a pozorování zvěře	25
3.4.2 Zařízení pro lapání a odchyt zvěře	27
3.4.3 Stavby pro péči a příkrmování zvěře	28
3.4.4 Zařízení na vodách	35
3.4.5 Stavby určené pro obornictví a bažantnice	36
3.4.6 Ostatní stavby související s myslivostí	37
3.5 Vybrané myslivecké stavby pro péči o drobnou srstnatou a pernatou zvěř	38
3.6 Materiál vhodný pro stavbu mysliveckých staveb	43
4. Metodika	45
5. Výsledky	46
5.1 Bažantnice Hluboká nad Vltavou.....	46
5.2 Bažantnice Radany	48
5.3 Bažantnice LZ Konopiště.....	53

5.4 Kachní farma Strkov	58
5.5 Odchovna Kloužovice	60
5.6 Honitba Chýnov	62
5.7 Honitba Pohnání	74
6. Závěr	83
7. Seznam literatury a použitých zdrojů.....	84
8. Přílohy	89
8.1 Bažantnice Hluboká	89
8.2 Bažantnice Radany	90
8.3 Bažantnice LZ Konopiště	91
8.4 Kachní farma Strkov	93
8.5 Odchovna Kloužovice	94
8.6 Honitba Chýnov	95
8.7 Honitba Pohnání	97

Seznam obrázků, schémat a tabulek

- Obrázek č. 1 – Phasianus colchicus (zdroj: autor)
- Obrázek č. 2 – Anas platyrhynchos (zdroj: Jes Lu)
- Obrázek č. 3 – Lepus europaeus (zdroj: Jean-Jacques Boujot)
- Obrázek č. 4 - Žebříkový posed (zdroj: autor)
- Obrázek č. 5 – Krytá kazatelna (zdroj: autor)
- Obrázek č. 6 – Nákres oborohu (zdroj: autor)
- Obrázek č. 7 – Krmelec se zásobníkem (zdroj: autor)
- Obrázek č. 8 – Krmelec typu jesle (zdroj: autor)
- Obrázek č. 9 – Samočinné krmítko – tubus (zdroj: autor)
- Obrázek č. 10 – Hnízdní budka pro kachny (zdroj: autor)
- Obrázek č. 11 – Hranice uznané bažantnice (zdroj: autor)
- Obrázek č. 12 – Odpočívadla pro kachny (zdroj: autor)
- Obrázek č. 13 – Nákres zásypu (zdroj: autor)
- Obrázek č. 14 – Nákres rohatiny (zdroj: autor)
- Obrázek č. 15 – Nákres vlčku (zdroj: autor)
- Obrázek č. 16 – Nákres pařezového slaniska (zdroj: autor)
- Obrázek č. 17 – Nákres podražce (zdroj: autor)
- Obrázek č. 18 – Nákres krmelečku (zdroj: autor)
- Obrázek č. 19 – Bažantnice Hluboká nad Vltavou na mapě (zdroj: mapy.cz)
- Obrázek č. 20 – Předlíheň a výběh pro bažanty (zdroj: autor)
- Obrázek č. 21 – Bažantnice Radany na mapě (zdroj: mapy.cz)
- Obrázek č. 22 – Bažantí voliéra s chovnou halou (zdroj: autor)
- Obrázek č. 23 – Zázemí pro zaměstnance (zdroj: autor)
- Obrázek č. 24 – Bažantí voliéra (zdroj: autor)
- Obrázek č. 25 – Silo (zdroj: autor)
- Obrázek č. 26 – Vstup do kachního zařízení (zdroj: autor)
- Obrázek č. 27 – Kachní zařízení (zdroj: autor)
- Obrázek č. 28 – Vstup do vody (zdroj: autor)
- Obrázek č. 29 – Krmné zařízení (zdroj: autor)
- Obrázek č. 30 – Bažantnice LZ Konopiště (zdroj: mapy.cz)
- Obrázek č. 31 – Dodávka bažantů do restaurace (zdroj: autor)
- Obrázek č. 32 – Líheň Bios (zdroj: autor)

Obrázek č. 33 – Rozložený krmný tubus (zdroj: autor)

Obrázek č. 34 – Samočinné krmítko (zdroj: autor)

Obrázek č. 35 – Krmivo (zdroj: autor)

Obrázek č. 36 – Silo Konopiště (zdroj: autor)

Obrázek č. 37 – Automatizované napáječky (zdroj: autor)

Obrázek č. 38 – Kachní farma Strkov na mapě (zdroj: mapy.cz)

Obrázek č. 39 – Líheň Petersime (zdroj: autor)

Obrázek č. 40 – Vozík na skladování vajec (zdroj: autor)

Obrázek č. 41 – Kachní hala (zdroj: autor)

Obrázek č. 42 – Odchovna Kloužovice na mapě (zdroj: mapy.cz)

Obrázek č. 43 – Výběh s krmným zařízením (zdroj: autor)

Obrázek č. 44 – Část krmného zařízení (zdroj: autor)

Obrázek č. 45 – Hranice honitby na mapě (zdroj: ÚHUL)

Obrázek č. 46 – Hrobský potok – hranice honitby (zdroj: autor)

Obrázek č. 47 – Hlavní sklad krmiva (zdroj: autor)

Obrázek č. 48 – Vypouštěcí voliéra pro kachny (zdroj: autor)

Obrázek č. 49 – Vypouštěcí voliéra – detail (zdroj: autor)

Obrázek č. 50 – Zásyp pro kachny (zdroj: autor)

Obrázek č. 51 – Nádoby na krmivo (zdroj: autor)

Obrázek č. 52 – Aklimatizační voliéra pro bažanty (zdroj: autor)

Obrázek č. 53 – Zásyp pro bažanty I (zdroj: autor)

Obrázek č. 54 – Zásyp pro bažanty II (zdroj: autor)

Obrázek č. 55 – Úkryt pro bažanty (zdroj: autor)

Obrázek č. 56 – Sklopec na lišky (zdroj: autor)

Obrázek č. 57 – Vnadidlo (zdroj: autor)

Obrázek č. 58 – Přední otvor sklopce na lišky (zdroj: autor)

Obrázek č. 59 – Otvory umělé liščí nory (zdroj: autor)

Obrázek č. 60 – Krmeleček pro zajíce (zdroj: autor)

Obrázek č. 61 – Krmeleček pro zajíce II (zdroj: autor)

Obrázek č. 62 – Území honitby Chýnov (zdroj: autor)

Obrázek č. 63 – Letecká mapa honitby Chýnov se zakreslenými typy staveb (zdroj: autor)

Obrázek č. 64 – Honitba Bukovec – Pohnání na mapě (zdroj: ÚHUL)

Obrázek č. 65 – Úkryt pro zvěř (zdroj: autor)

Obrázek č. 66 – Bažantí zásyp (zdroj: autor)
Obrázek č. 67 – Hnízdní budka (zdroj: autor)
Obrázek č. 68 – Hnízdní budky (zdroj: autor)
Obrázek č. 69 – Cedule – lovecká chata MS Bukovec – Pohnání (zdroj: autor)
Obrázek č. 70 – Kotce pro psy (zdroj: autor)
Obrázek č. 71 – Odchovna bažantů Pohnánek (zdroj: autor)
Obrázek č. 72 – Odchovna bažantů – detail (zdroj: autor)
Obrázek č. 73 – Krmné zařízení Pohnánek (zdroj: autor)
Obrázek č. 74 – Voliéra pro bažanty Polanka (zdroj: autor)
Obrázek č. 75 – Přikrmování bažantů (zdroj: autor)
Obrázek č. 76 - Bažantí zásyp II (zdroj: autor)
Obrázek č. 77 – Vypouštěcí voliéra pro bažanty (zdroj: autor)
Obrázek č. 78 - Krmelec (zdroj: autor)
Obrázek č. 79 – Krmelec – detail (zdroj: detail)

Schéma č. 1 – Symbol pro krytou kazatelnu (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 2 – Symbol pro lovecký chodník (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 3 – Symbol pro noru (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 4 – Symbol pro odchytové zařízení (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 5 – Symbol pro hlavní sklad krmiva (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 6 – Symbol pro krmelec se zásobníkem (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 7 – Symbol pro krmelec bez zásobníku (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 8 – Symbol pro jesle (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 9 – Symbol pro korýtko (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 10 – Symbol pro krmný stůl (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 11 – Symbol pro slanisko (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 12 – Symbol pro napajedlo (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 13 – Symbol pro zásyp (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 14 – Symbol pro loveckou chatu (zdroj: Typizační směrnice)
Schéma č. 15 – Symbol pro umělé kaliště (zdroj: Typizační směrnice)
Tabulka č. 1 – Srovnání jednotlivých odchoven
Tabulka č. 2 – Srovnání honiteb

1. Úvod

Lov lesní zvěře patřil od nepaměti k důležitému vývoji obživy lidí, již s nálezem ohně si tehdejší lidstvo uvědomilo, že jen sběrem lesních plodů a hub či listů, květů a kořínků, nemohou s nastupujícími generacemi a vyšší početností obstát a přežít. S postupem času se od lovu jako takového ustupovalo a prisvojovací hospodářství nahradilo pastevectví a s ním spojený chov a pěstování zemědělských plodin, které se využívaly jako potrava i jako krmivo pro zvěř. I v dnešní době se alespoň částečně praktikuje vlastní rostlinná výroba příkrmů pro zvěř, neboť je ekonomicky výhodnější, dostupnější i z časového hlediska a v neposlední řadě i velice oblíbená pro úkryt zvěře.

2. Cíle práce

Cílem bakalářské práce bylo popsat jednotlivé myslivecké stavby určené pro odchov zvěře v odchovnách a stavby pro péči o drobnou zvěř v honitbách. V rámci práce v terénu jsem navštívila několik velkoodchoven, které se lišily jak kapacitou, tak zařízením. Dále bylo cílem navštívit a popsat dvě zvolené honitby, zjistit technickou vybavenost a zpracovat evidenci staveb a zařízení na jejich území. Součástí dokumentace staveb je zanesení poloh do mapových podkladů.

3. Literární přehled

3.1 Myslivecké rozdělení zvěře

3.1.1 Zvěř užitková

Srstnatá

- a) velká: spárkatá - parohatá: jelen evropský (*Cervus elaphus*), daněk skvrnitý (*Dama dama*), srnec obecný (*Capreolus capreolus*), los evropský (*Alces alces*), jelenec běloocasý (*Odocoileus virginianus*)
 - rohatá: kamzík horský (*Rupicapra rupicapra*), muflon (*Ovis musimon*), koza bezoárová (*Capra aegagrus*)
 - černá: prase divoké (*Sus scrofa*)
- b) drobná: zajíc polní (*Lepus europaeus*), králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*), svišť horský (*Marmota marmota*)

Pernatá

- a) velká: tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), krocan divoký (*Meleagris gallopavo*), drop velký (*Otis tarda*)
- b) drobná: bažant obecný (*Phasianus colchicus*), bažant královský (*Syrnaticus reevesii*), tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*), jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*), koroptev polní (*Perdix perdix*), zvěř vodní /husa divoká (*Anser anser*), kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), lyska černá (*Fulica prior*)/, divocí holubi /holub hřivnáč (*Columba palumbus*), holub doupňák (*Columba oenas*), hrdlička divoká (*Streptopelia turtur*)/, sluka lesní (*Scolopax ruficollis*), bekasína otavní (*Gallinago gallinago*), kvíčala obecná (*Turdus pilaris*).

Dle Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, v. v. i., se pernatá užitková zvěř dělí podle jiných kritérií, konkrétně *kurovití ptáci lesní*, kam patří tetřev, tetřívka, jeřábek, bažant a divoký krocan, *kurovití ptáci polní* se zástupci z řad koroptví a křepelek, *ostatní soušové ptactvo* a divocí holubi hřivnáč a doupňák, divoká hrdlička, kvíčala a drop, *ptactvo bahenní*, kde nejznámější je lyska nebo sluka a poslední částí *vodní ptactvo*, které zahrnuje divoké husy, kachny a labutě a potáplice.

3.1.2 Zvěř škodná

Srstnatá

- a) velká: medvěd hnědý (*Ursus maritimus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk obecný (*Canis lupus*)
- b) drobná: kočka divoká (*Felis silvestris*), liška obecná (*Vulpes vulpes*), kuna lesní (*Martes martes*) kuna skalní (*Martes foina*) mývalovec kuní (*Nyctereutes procyonoides*), tchoř tmavý (*Mustela putorius*), tchoř stepní (*Mustela eversmannii*), lasice kolčava (*Mustela nivalis*), vydra říční (*Lutra lutra*), jezevec lesní (*Meles meles*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethica*).

Pernatá

- a) velká: orel skalní (*Aquila chrysaetos*), orel mořský (*Haliaeetus albicilla*), orlovec říční (*Pandion haliaetus*), výr velký (*Bubo bubo*)
- b) drobná: jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), poštolka obecná (*Falco tinnunculus*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), káně lesní (*Buteo buteo*), volavka popelavá (*Ardea cinerea*), kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*), potápka roháč (*Podiceps cristatus*), racek chechtavý (*Chroicocephalus ridibundus*), vrána obecná (*Corvus corone*), havran polní (*Corvus frugilegus*), straka obecná (*Pica pica*), sojka (*Garrulus glandarius*), kavka obecná (*Corvus monedula*)

Hanzl (1959) uvádí, že každá zvěř má své místo a poslání a je nepřipustné, aby byl některý druh zcela vyhuben i pokud se jedná o zvěř škodnou. Dále se zmiňuje se, že k tomuto došlo v minulosti a byla tím narušena biologická rovnováha. Následky budou patrné po mnoho desítek let a není jisté, zda se tento zásah podaří napravit či omezit. Libosvár (2016) se domnívá, že pokud má určitý druh vhodné životní podmínky a přizpůsobivost, nelze jej lovem zcela vyhubit. Plošná likvidace vlků má možnou příčinu v ustájení domácích zvířat v pevných chlévech a v zavedení polí odlesněním krajiny, neboť vlci více škodili na volně se pasoucích domácích zvířatech než na volně žijící zvěři. Rajský a Kaštier (2014) uvedli, že vlk je považován za přírodní bohatství Slovenska představuje významný ekologický prvek v ekosystému, který je vázaný na biotopy zalesněných horských oblastí. V současnosti se nesmí lovit v období od 16. 1. do 31. října. Na lov tedy zbývá jen rozmezí od 1. 11. do 15. 1.

Hájek (1965) uvádí dva rozporuplné názory příznivců a odpůrců škodlivé zvěře. Jedna strana tvrdí, že pojem škodná je zavádějící, neboť vysloveně škodlivých druhů není v honitbách mnoho a druhá, že škodná nemá při vyspělosti myslivosti právo k životu a je nutno ji bez okolků nemilosrdně hubit. Též uvádí stanovisko mysliveckého hospodáře, jenž je ovlivňován ochranářskými zájmy, že řada dravců a šelem nesmí být lovena vůbec nebo jen na zvláštní povolení, neboť dle výzkumů téže doby zastávají v přírodě funkci zdravotní policie, která likviduje slabé a nemocné kusy a tím reguluje stavy zvěře. Daleko větší škody než samotná škodná zvěř páchají toulaví psi a kočky, kteří vnikají do honiteb a útočí na zvěř.

3.2 Drobná zvěř

3.2.1 Bažant obecný (*Phasianus colchicus*)

Rod *Phasianus* nepatří k původním evropským druhům, je známo, že pochází z asijského kontinentu. Fišer a Hanuš (1975) tvrdí, že bažant ze zoologického hlediska patří do řádu hrabavých (*Galliformes*), čeledi bažantovití (*Phasianidae*) a podčeledi bažanti (*Phasianinae*). Z rodů jsou nejznámější již zmíněný bažant obecný (*Phasianus colchicus*), uveden na obrázku č. 1 a bažanti okrasní, mezi něž patří bažant královský (*Syrnaticus reevesii*), bažant zlatý (*Chrysolophus pictus*), bažant diamantový (*Chrysolophus amherstiae*), bažant stříbrný (*Gennaesus nycthemerus*) a bažant satyr (*Tragopan satyra*).

Obrázek č. 1 – *Phasianus colchicus* (zdroj: autor)

Niethammer je doplňuje o řazení do 6 základních skupin. První skupina představuje sekci kolchickou, kam patří bažant bezobojkový se 4 poddruhy, původně žijící v Kavkazské oblasti. Kolchida, po níž bažant získal jméno, se nachází v oblasti dnešní Gruzie. Druhá skupina má název principalis, zde je zástupcem chrysomelis se 6 poddruhy, původně žijící jižně od Kaspického moře. Zbarvení je podobné jako u skupiny kolchické, avšak na letkách mají bílé plochy a u některých jedinců se vyskytují neuzavřený obojek. Třetí skupina mongolicus má dle Slamečky et al. (2001) 3 poddruhy a barvou se podobá skupině principalis se širokým obojkem a výrazným zeleným opeřením. Čtvrtá skupina tarimensis se vyznačuje jedním poddruhem a výrazným olivovým zbarvením na ocase. Další funkcí je i napsaný přechod mezi západními a východními poddruhy. Nejvíce poddruhů má předposlední skupina torquatus, která osídlila nemalou část Asie a pyšní se 17 poddruhy. Poslední skupina má svůj původ v Japonsku a patří do ní tzv. bažanti zelení, kteří se zbarvují do kovového odstínu.

Po celá léta se v různých odborných pramenech uvádí, že bažant byl v Evropě vysazen uměle a jeho původ započal v Asii, konkrétně z Kolchidy do Řecka a přes Itálii až na naše území, poprvé již ve 14. století za vlády rodu Lucemburků. Bach (2016) odporuje tvrzením, že byly zjištěny nové skutečnosti a bažant namísto z Kolchidy pochází z Balkánu. Důkazem je nález bulharského profesora Zlatozara Boeva, který v roce 1997 v archeologickém nalezišti v Bulharsku objevil bažantí kosti, které pocházely z období 5530 – 5480 před naším letopočtem. Další pozůstatky se našly v Řecku a v Rumunsku. S ohledem na uvedenou dobu je vyloučeno záměrné šíření člověkem.

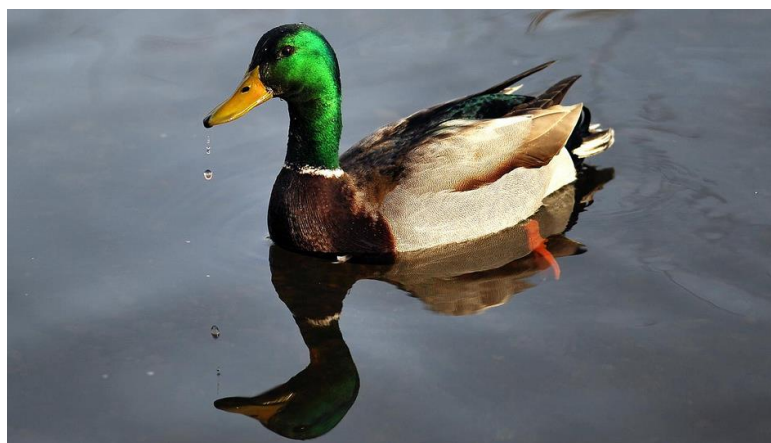
Chov bažantů prošel značným vývojem, chovatelé dokázali změnit nejen jejich vzhled a živou hmotnost, ale i chování a přizpůsobivost okolnímu prostředí. Zvěř chovaná v zajetí je dříve či později ovlivněna vnějšími vlivy. Mohelský (2014) hovoří o tom, že ne však všechny faktory lze změnit k obrazu svému. Morfologie a fyziologie trávení zvěře zůstává nedotčena a pro zachování správné funkce je nutné dbát o dodržování základních podmínek výživy. Důležitá součást krmiva během snášky a na začátku odchovu je dostatek kvalitních bílkovin s vysokým obsahem esenciálních aminokyselin.

Je obecně známo, že stejně jako člověk, tak i zvíře nedokáže esenciální aminokyseliny syntetizovat, proto je nutné je podávat spolu s potravou.

Podobně jako u zajíců, koroptví i křepelek, i početní stavy bažantů začaly zprvu povolna a později prudčeji klesat. Sýkora (2014) tvrdí, že na tomto početním obratu mají svůj podíl změny v zemědělské činnosti, konkrétně snižování roztroušené zeleně, regulace menších toků, zatrubňování stok, scelování pozemků a rušení mezí. Další podstatný vliv měla skutečnost, že voliérově vypuštěná bažantí zvěř se stala velkým pokušením pro přirozené predátory, zejména pak pro lišky. Růst populace lišek započal v obsazování nevyužitých melioračních a zavlažovacích kanálových systémů, poté pokračoval budováním vlastních odchovávacích nor s vyústěním ve velmi početnou skladbu polních druhů lišek. Zvýšený počet kusů byl zaznamenán i u kuny skalní, která ještě zvýšila již značný predanční tlak i bez vlivu agrotechnické činnosti.

3.2.2 Kachna divoká (*Anas platyrhynchos*)

Kachna divoká je rozšířena po celé Evropě i Asii a téměř v celé Severní Americe. Na našem území stavy drobné zvěře již několik let stagnují či dokonce dochází k jejich poklesu. Tento problém se týká i kachny divoké a situace se řeší umělým odchovem a vypouštěním do volné přírody, což mnohdy přináší další problémy a úskalí. Kačer kachny divoké je zobrazen na obrázku č. 2.

Obrázek č. 2 – *Anas platyrhynchos* (zdroj: Jes Lu)

Herčík a Dvořák (2010) uvádějí, že tento způsob podpory populace je rizikový v tom, že kachny ztrácejí svoji přirozenou plachost, dochází ke snížené či opožděné schopnosti létání, rozmnožovací schopnosti a k potlačení migračního pudu.

Možným opatřením je zvýšený počet hnízdních budek, které pozitivně ovlivňují počty populace kachny divoké. Havránek, Bukovjan a Ježek (2014) zmiňují pokus M. Bouchnera a F. Havránka, ve kterém se jednalo o využívání různých typů umělých hnízdišť a pozorováním se mělo určit, který z typů je kachnám nejbližší. Konkrétně šlo o hromady klestu nebo chvojí, rákosové stříšky v podobě kužele stojícího na základně, stříšky z orobinců tvořící rozpůlený a na zemi ležící kužel z vrbového proutí, kukaně pro hnízdění domácí drůbeže, vrbové koše posazené na dřevěné konstrukci nad hladinou vodní plochy a v neposlední řadě klasické prkenné budky, též umístěné nad vodní hladinou. Studie ukázala, že kachny jednoznačně více využívaly hnízdní budky, proto je velice žádoucí neustat v budování těchto zařízení.

Co se týče morfologického postavení těla, kachna divoká dosahuje menší živé váhy než klasické brojlerové kuře při výkrmu za 40 až 42 dní. Mohelský (2014) uvádí konkrétní hodnoty živé hmotnosti 0,7 až 1,6 kg při velikosti 60 cm a rozpětí křídel 80 až 100 cm. Průměrná délka života činí 29 let. Z hlediska výskytu se pohybuje hlavně v nížinných polohách, kde je k dispozici dostatek potravy, na stojatých a pomalu tekoucích vodách s rákosovým či křovinatým břehem. Je však velmi přizpůsobivá a je schopna zahnízdit a získat potravu i v horských oblastech. Mohelský (2015) tvrdí, že příkrmování zlepšuje přirozené životní podmínky zejména pro hnízdění a obživu nejen kachen, ale i dalšího vodního ptactva. Existují však i nevýhody v podobě zavlečení celé řady chorob. Proto je výhodný umělý odchov kachen, kde je možnost zajistit preventivních veterinárních opatření.

3.2.3 Zajíc polní (*Lepus europaeus*)

Dle Hájka (1965) zajíc žije v celé Evropě, dosahuje až k pohoří Ural, dále se nachází v severní Africe a jeho výskyt byl zaznamenán i v Přední Asii. Daří se mu v menších lesíkách, na loukách a polích, kde má k dispozici rozmanité kulturní rostliny. Zřídka ho lze nalézt v hlubokých lesích, z principu se jim vyhýbá. Bukovjan, Havránek a Král (1998) zmiňují přednášku docenta Vladimíra Hanzala, který hovořil na konferenci českých a zahraničních odborníků v roce 1997. Hanzal podotkl, že zaječí druh si pečlivě vybírá vhodné druhy trav a plevelů, neboť je vyhraněný a selektivní příjemce potravy, zobrazen na obrázku č. 3.

Obrázek č. 3 – *Lepus europaeus* (zdroj: Jean-Jacques Boujot)

Přiživuje se na rostlinách, na které dosáhne, tudíž mladé byliny a trávy ukusuje u země, kdežto u vyzrálých rostlin se soustřeďuje na vrchní část. Cukor, Havránek a Bukovjan (2016), pracovníci Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i. v rámci projektu Faktory mortality, využívání stanovišť a podpora populací zajíce polního, doplňují, že zajíc ve volné přírodě se musí vyrovnávat se sezónními změnami nabídky potravy a obzvláště náročný je přechod ze suché potravy v umělém odchovu na zelenou pastvu po vypuštění do honitby. Proto je velice důležitá postupná příprava ve formě aklimatizačních voliér a oplocenek. V opačném případě si zajíc musí ve volné přírodě poradit sám.

V dnešní době početní stavy zajíce polního postupně klesají, statistiky říkají, že se ročně uloví necelých 40 000 ks zaječí zvěře. Cukor, Havránek a Bukovjan (2016) zmiňují, že ještě v roce 1983 bylo v České republice uloveno necelých 300 000 ks, což je o poznání více než je tomu dnes. Značný vliv na této události mají stále se zvyšující počty predátorů, zejména pak liška obecná. Zbořil (2008) zmínil, že docent Slamečka na odborném semináři uvedl, že snižující se tendence počtu zajíce polního se projevuje i na Slovensku. Plánovaný odstřel není splněn, proto jsou sčítané stavy mnohdy nadhodnoceny.

3.2.4 Ostatní druhy drobné zvěře

Lidské hospodaření má značný vliv nejen početní stavy zvěře, ale i na jejich druhy. Zabloudil a Petr (2010) tvrdí, že volně žijící druhy jsou značně ohroženy průmyslovým hospodařením v krajině.

Rizika jsou různorodá, od chemických látek prostřednictvím hnojení a ochranných postřiků přes zemědělskou mechanizaci po absenci střídání plodin. Poslední jmenované přispívá k životu v monodietním prostředí a tím pádem zvěř nemá komplexní výživu. Vyhrocením situace se snižuje reprodukce a druhy typu koroptev a křepelka postupně mizí. Hruška (2016) doplňuje, že značné nebezpečí spočívá i v používání glyfosátových herbicidů, konkrétně N-(fosfonomethyl) glycin, který je veřejností znám pod obchodním názvem Roundup. Na úkor lidskému zdraví, pestrosti krajiny a posledních zbytků polní zvěře zemědělci nemusejí orat a ušetří za naftu a lidské zdroje. Podzimní desikace strnišť bere hlavně zajícům a bažantí a koroptví zvěři podzimní a zimní zdroje potravy a vody. S tím souhlasí i Libosvár (2016). Hruška (2016) se zmiňuje, že poslední 15 letá registrace používání glyfosátu vypršela 30. června 2016 a Evropský parlament se rozhodl registraci neprodloužit. Toto rozhodnutí zvrátila Evropská komise a registraci prodloužila na 18 měsíců, což trvá do konce roku 2017. Po dalším posouzení zdravotních rizik Evropská agentura pro chemické látky vydá stanovisko, po jehož prozkoumání se situace v Evropě bude řešit dále.

3.3 Myslivecká péče o zvěř

Wolf (1983) uvádí, že pod pojmem myslivecká péče o zvěř se rozumí chov zvěře, její ochrana a péče a její zdravotní stav. Cílem je udržet zvěř silnou, s co nejlepší trofejí i s vysokou produkcí zvěřiny. Nezbytnou součástí je tedy i zlepšování životních podmínek pro zvěř a zůstat v souladu se zájmy zemědělského a lesního hospodářství. Chov zvěře se řídí dle zásad podle druhů i podle prostředí, ve kterém zvěř žije. Mezi hlavní zásady patří výběr zdravých plemenných jedinců a úměrné zastoupení pohlaví a věkových tříd.

Dalším prvkem je zajištění dostatku celoroční potravy se zvýšenou pozorností s přicházejícím zimním obdobím a v době březosti nebo před snůškou vajec. Pro splnění tohoto požadavku se především v lesních honitbách zakládají políčka pro zvěř. Jsou vhodná i v honitbách polních, z důvodu zmírnění projevů monodietního způsobu stravování. Michaelli (1994) doplňuje, že je vhodné zakládat v honitbě více menších políček než jedno velké pole.

Je potřeba je ohradit a zpřístupnit zvěři až ve správný čas. Rozvoj zemědělství představuje značný zásah do životního prostředí drobné zvěře. Přechodem z malovýroby na velkoplošné monokultury zvěř ztratila mnoho remízků, mezi a travnatých ploch, kde nacházela nejen potravu, ale i úkryt. Souhlasí se Zabloudilem a Petrem (2010), že pesticidy používané v zemědělství mají nepříznivý vliv na zvěř. Postupně vyvolávají chemické otravy zvěře a způsobují sterilitu či odumírání zárodku. Krajniak, Kaštier et al. (2016) tvrdí, že stavy drobné zvěře od roku 1968 rapidně klesají, lov zajíce poklesl o 95, 7 %, lov bažanta poklesl o 62, 6 % jen z důvodu vypouštění uměle odchované zvěře, která zvyšuje celkový výřad a koroptev s poklesem úlovku o 98, 8 %. S touto cifrou koroptev dokonce splňuje kritéria ohroženého druhu zvěře. Příčinou současného stavu v populacích drobné zvěře je celá řada faktorů. K ovlivnitelným činitelům patří kvalita životního prostředí, predace, silniční doprava, zemědělská mechanizace a v neposlední řadě velmi opomíjené choroby. Značný vliv v zastoupení zemědělských plodin má i fakt, že od roku 1990 poklesly o 70 % stavy hovězího dobytka, což má za následek sníženou potřebu pěstování pícnin. Tato skutečnost se negativně projevila na stavech drobné zvěře, neboť pícniny byly v minulosti vyhledávaným zdrojem potravy pro zajíce a významným úkrytem a hnízdištěm bažantů a koroptví. Dnešní snížené plochy však vykonávají funkci ekologických pastí, neboť zvěř při složitosti dnešní mechanizace nedokáže zpod žacích strojů uniknout či se oslabená a nechráněná stane obětí predátorů. Červený (2014) uvádí, že dnešní chov bažantů se provádí několika způsoby. *Divoký chov*, který spočívá v přirozeném chovu zbytků divoké populace, kde se zásady hospodářů omezují jen na minimální počet úkonů a zásahů, *chov polodivoký* zahrnuje sbírání vajec v přírodě a vkládání do líhní s následným umělým odchovem kuřat a *chov umělý*, kde jsou vejce získávána již od vymezeného chovného hejna. Obdobným způsobem lze chovat i kachny.

3.4 Myslivecké stavby a zařízení

Stále zvyšující se počet lidí se odvrací od měst a vydává se do přírody za čerstvým vzduchem a odpočinkem, proto je důležité přizpůsobit tomu i myslivecké stavby krajinně. Rahn (2008) upozorňuje na to, že myslivci jsou vystaveni veřejnosti více než dříve a myslivecké stavby jsou jejich vizitka, kterou se prezentují okolí.

Proto není vhodné budovat megalomanské stavby či ponechat současné stavby bez vhodné údržby nejen z bezpečnostních důvodů, ale i z estetického hlediska. Účelem není vystavět bezpočet staveb a nemít čas a prostředky pro jejich údržbu, ale realizace takového počtu staveb, jaký je nezbytně nutný.

Myslivecké stavby a zařízení se mohou dělit dle různých kritérií a z mnoha úhlů pohledu, nejčastěji však podle druhu zvěře či funkce, kterou v rámci výkonu práva myslivosti zastávají. Dle zákona o myslivosti č. 449/2001, Sb. se rozumí souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stádia, shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků. Předem je však žádoucí rozlišit pojmy stavba a zařízení. Dle stavebního zákona se stavbami rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby. Zařízení je konkrétní vymezené území, například obora nebo bažantnice, na jejímž území se nacházejí myslivecké stavby. Nicméně, v běžné praxi i v literatuře se tyto pojmy často překrývají. Dle funkčního rozdělení se kromě staveb pro příkrmování a sklady krmiv jedná o stavby pro lov a pozorování zvěře, pro lapání a odchyt zvěře, péči o zvěř, stavby v bažantnicích a na vodách a další stavby související s myslivostí.

Důležitou součástí budování mysliveckých staveb je i zmapování území honitby, neboť jiné stavby jsou potřeba v honitbě se zvěří vysokou a jiné se zvěří drobnou. Rahn (2008) tvrdí, že pro honitby s převažující zvěří drobnou a jen s malým výskytem zvěře vysoké či černé postací vybavenost jen několika žebříky a mysliveckých záštít. V případě zvýšeného lovu lišek vhodná újediště či uzavřené posedy stojící přímo u vnařiště nebo pojízdné a tím pádem snadno přemístitelné. Výstavba více typů je neúčelná a nákladná.

3.4.1 Lov a pozorování zvěře

Významnou součástí všech typů staveb a zařízení jsou nepochybně i stavby pro lov a pozorování zvěře, neboť poskytují řadu výhod.

Schmid (2015) hovoří o dobré podpěře pro jistou střelbu, bezpečné střelbě seshora dolů, protože kulka je zachycena zeminou, lepší výhled a přehled z vyvýšeného stanoviště a menší zneklidnění zvěře při správném výběru stanoviště a zohlednění směru větru pro budování mysliveckého zařízení.

Jedním z typů stavby pro pozorování zvěře je *posed*, v některých pramenech se uvádí i *lovecký žebřík*, i z důvodu, že se buduje v různých provedeních.

Některé posedy jsou nůžkového typu, jiné klasické žebříkové s variantou integrovaného podstavce, sklápěcí či s podpěrami sedacího nástavce. Klasický žebříkový posed bez podlážky je uveden na obrázku č. 4.

Obrázek č. 4 - Žebříkový posed (zdroj: autor)

Umístění se směřuje tak, aby v pozadí byly stromy nebo křoviny, neboť zejména lišky dokáží ve volném prostoru snadno registrovat jakýkoliv pohyb.

I přes to, že existují kazatelny žebříkového typu, které představují pozvolný přechod mezi posedy a kazatelnami, typická *kazatelna*, zobrazena na obrázku č. 5, je známa uzavíratelným prostorem a pevnou podlahou.

Obrázek č. 5 – Krytá kazatelna (zdroj: autor)

Její využívání je tedy mnohem pohodlnější než posed a je určena k dlouhodobějšímu pozorování zvěře v rámci jedné čekané. Kasina (2015) zmiňuje vyjádření architekta Petra Šímy, který se přiklání k budování zavřených kazatelen s okny než otevřených i z důvodu větší životnosti, neboť povětrnostní vlivy a srážky zatěžují stavbu pouze zvenku. Nehledě na to, že uzavřené kazatelny lze zateplit a zároveň odhlučnit. Dle Typizační směrnice Obory pro odchov spárkaté zvěře (1988) je smluvená značka pro kryté kazatelny čtverec na podstavci, viditelné na schématu č. 1.

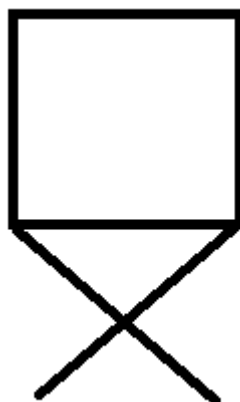

Schéma č. 1 – Symbol pro krytou kazatelnu (zdroj: Typizační směrnice)

Při lovu „šoulačkou“ se používají *myslivecké chodníky*, základem je vidět zvěř dříve, než ona zjistí naši přítomnost. Sommer (2008) podotýká, že budování stezek a chodníků se často myslivcům zdá neúčelné a zbytečné a nákladné. Doporučuje je zřizovat hlavně na úbočích, kde se zdržuje nejvíce zvěře a kde by samostatný pohyb bez prozrazení byl zcela nemožný. Typizační směrnice (1988) zobrazuje symbol loveckého chodníku na schématu č. 2.

Schéma č. 2 – Symbol pro lovecký chodník (zdroj: Typizační směrnice)

Poslední ze zmíněných typů staveb pro lov a pozorování je *záštita*. Hell (2004) ji popisuje jako stabilní nebo trvalou stěnu, která kryje lovce například na střelecké linii v bažantnici anebo na břehu rybníka při lovu kachen, aby ho zvěř předčasně nepozorovala.

3.4.2 Zařízení pro lapání a odchyt zvěře

S klesajícím počtem volně žijící zvěře klesá i potřeba umělého odchytu. Každý druh zvěře má svůj typ zařízení pro odchyt, ale obecně se v současné době odchyťávají hlavně zajíci, z důvodu zazvěřování jiných lokalit.

Tenata jsou zařízení určená zejména pro odchyt zajíců, při menší výšce a menší velikosti ok je lze využít i pro odchyt bažantů a koroptví.

Vlček slouží nikoliv k odchytu vlků, ale k lapání zvěře pernaté a *podražec* funguje na podobném principu.

Též pro odchyt spárkaté zvěře se mimo jiné používají sítě, zejména u srnčí. Odchyt do stabilních zařízení se využívá pro všechny druhy spárkaté zvěře. Červený (2014) zmiňuje, že zpravidla se kolem krmelce postaví ohrada z pevného materiálu s dostatečně vysokými stěnami, aby je zvěř nemohla přeskočit a je vybavena jedním či dvěma vstupy s padacími dveřmi. Do krmelce se vloží různé pamlsky, aby se zvěř nalákala a začala chodit dovnitř. Vrata se spouští dvěma způsoby, buď se spouští ručně z blízkého posedu, nebo je stavba opatřena samospouštěcím nášlapným zařízením.

V praxi je výhodnější varianta ručního spouštění, neboť chytač může počkat na dostatečný počet kusů v ohradě a nehrozí, že vrata spadnou a zraní zvěř, která je v dosahu dvířek.

Umělá liščí nora napomáhá v boji proti hbité šelmě, vstupní otvory do nory jsou zobrazeny na obrázku č. 59. Typizační směrnice (1988) noru zobrazuje pod symbolem kruhu bez šrafy, zobrazeno na schématu č. 3.

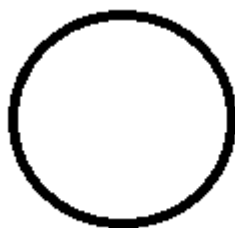

Schéma č. 3 – Symbol pro noru (zdroj: Typizační směrnice)

Forst et al. (1975) uvádí, že *sklopce* se většinou nevyužívají k odchytu dospělých kusů lišek, neboť jsou chytré a zkušené a z instinktu se jim umí vyhnout. Sklopec je zobrazen na obrázku č. 56.

Komory pro zvěř jsou zařízení, do kterých se zvěř přesouvá po odchytu z volné přírody.

Dle Typizační směrnice (1988) je smluvená značka pro odchyťová zařízení obecně čtverec s křížkem, zobrazeno na schématu č. 4.

Schéma č. 4 – Symbol pro odchyťové zařízení (zdroj: Typizační směrnice)

3.4.3 Stavby pro péči a příkrmování zvěře

Nejdůležitějším zařízením pro péči o zvěř jsou stavby pro příkrmování zvěř, zejména v polních honitbách, kde po sklizni nemá zvěř dostatečné zdroje potravy a je závislá na příkrmování. Dle Rakušana (1955) se krmné dávky řídí dle počasí a úživnosti honitby a podle druhu a množství zvěře.

Proto je žádoucí pravidelně evidovat početní stav zvěře a dle zjištěných hodnot zajistit potřebné množství a typ krmiva.

Základní *krmné zařízení* zahrnuje především hlavní sklady krmiva pro všechny druhy zvěře, různé seníky, kde se uchovává větší množství sena a další komponenty vhodné k úschově krmiva.

Schéma č. 5 – Symbol pro hlavní sklad krmiva (zdroj: Typizační směrnice)

Dle Typizační směrnice Obory pro chov spárkaté zvěře (1988), která používá smluvené značky pro mapy mysliveckého průzkumu, se hlavní sklad krmiva značí jako obdélník se šrafou, zobrazeno na schématu č. 5.

Wolf (1977) uvádí, že *oboroh* je jednoduché zařízení na úschovu suché píce. Konstrukce se obvykle skládá ze čtyř kůlů postavených na čtvercové základně s podlážkou, po nichž je možné posunovat stanovou střechu dle potřeby a možností nahoru a dolů. Střecha seno chrání před vlhkostí a znečištěním. Nákres oborohu je zobrazen na obrázku č. 6.

Obrázek č. 6 – Nákres oborohu (zdroj: autor)

Krmelec je stavba určená zejména pro spárkatou zvěř a jako každé zařízení vyžaduje různé údržbové práce, zvláště po dlouhém zimním období. Konkrétně se jedná o odstranění nezkrmeného krmiva, desinfekce stavby a úklid prostoru kolem zařízení. Důležitá je též kontrola, zda nedošlo k poškození biotickými či abiotickými činiteli.

Typizační směrnice (1988) rozlišuje krmelec se zásobníkem a bez zásobníku, se zásobníkem je značen jako vyšrafovaný trojúhelník rovnoběžný s vodorovnou přímkou v dolní části a zobrazen na schématu č. 6.

Schéma č. 6 – Symbol pro krmelec se zásobníkem (zdroj: Typizační směrnice)

Symbol pro krmelec bez zásobníku je viditelný jako trojúhelník bez výplně na schématu č. 7.

Schéma č. 7 – Symbol pro krmelec bez zásobníku (zdroj: Typizační směrnice)

Rakušan (1955) hovoří o době příkrmování u různých druhů zvěře, zvěř spárkatou ve volné přírodě je nutno příkrmovat 120 až 140 dní, v oboře až 240 dní, bažantí zvěř se příkrmuje 220 až 240 dní a koroptve 100 dní. Denní dávka pšenice na 100 ks bažantů činí v říjnu 4 kg, v listopadu 5 kg, v prosinci 6 kg, v lednu 7 kg, v únoru 6 kg, v březnu 5 kg a v dubnu a v květnu po 4 kg pšenice. V případě velkých mrazů se dávky zvyšují. Bažanti zkrmuji hlavně zadní pšenici, odpad při výmlatu, kukuřici, pohanku, konopné semínko, řepu a mrkev. Pokud nemrzne, dostávají navíc 15 kg dužniny na 100 ks/ den.

Forst et al. (1975) doplňuje, že bažanti a koroptve vyžadují v krmivu písek, který je nezbytný pro jejich pravidelné a bezproblémové trávení.

Rakušan (1955) se zmiňuje i o výživě kachen, které je nutno přikrmovat od listopadu do června. Denní dávka krmiva na 100 ks činí 7 kg a jedná se o ječmen, kukuřici, oves, pohanku, žaludy, bukvice, slunečnicová semínka, k nimž se přidávají krouhané brambory, řepa, mrkev a tuřín. Pokud mrzne, dužnatá krmiva se paří.

Na 100 ks zajíců se zkrmuje 20 kg sena a 3 kg ovsu na den a přikrmuje se od listopadu do března. Zajíci zkrmují jetel, letninu, vodnici, brambory, řepu, vojtěšku, topinambury a částečně petržel a celer. Oblíbenou pochoutkou je opraný pýr a nemláčený oves. Důležitá součást ohryzu pro zajíce jsou košťály, haluze akátů, osik a větve z prořezaných ovocných stromů.

Krmelec se zásobníkem, který plní funkci samočinného krmítka, je zobrazen na obrázku č. 7.

Obrázek č. 7 – Krmelec se zásobníkem (zdroj: autor)

Dalším typem krmelce je krmelec typu *jesle*, zobrazen na obrázku č. 8.

Obrázek č. 8 – Krmelec typu *jesle* (zdroj: autor)

Symbolika dle Typizační směrnice (1988) je zobrazena na schématu č. 8.

Schéma č. 8 – Symbol pro *jesle* (zdroj: Typizační směrnice)

Krmeleček pro zajíce je zmenšenou verzí klasického krmelce pro spárkatou zvěř, viditelný na obrázku č. 60 a č. 61.

Wolf (1977) popisuje *korýtko* jako dřevěný žlab, ze kterého zvěř zkrmuje krmivo.

Schéma č. 9 – Symbol pro *korýtko* (zdroj: Typizační směrnice)

Dle velikosti korýtek se rozlišují korýtka na jadrná krmiva nebo na minerální látky a liz. Typizační směrnice (1988) jej značí symbolem na schématu č. 9. V tomto případě se většinou ke značce doplňuje i počet zařízení.

Červený (2004) popisuje *krmný stůl* jako desku připevněnou na kůlech, na které se zkrmuje hlavně siláž. Mezi výhody patří snadná údržba a díky struktuře zabránění znečištění krmiva trusem. Typizační směrnice (1988) toto zařízení uvádí pod názvem *silážní stůl* a značí symbolem na schématu č. 10.

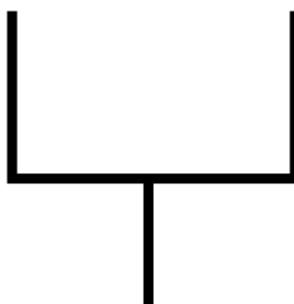

Schéma č. 10 – Symbol pro krmný stůl (zdroj: Typizační směrnice)

Samočinné krmítko, zobrazeno na obrázku č. 9, je hojně využívaným zařízením u mnoha druhů zvířete, neboť krmivo zůstává dlouho čisté a dle potřeby a zkrmování se ze zásobníku dosypává do žlabů.

Obrázek č. 9 – Samočinné krmítko – tubus (zdroj: autor)

Prodlužuje nutnost denní obsluhy z lidských zdrojů, protože kapacita zásobníku zajišťuje krmení na mnohonásobně delší dobu než jednoduché žlaby.

Krmítko vyrobené svépomocí zobrazeno na obrázku č. 34.

Krmná linka se v našich podmínkách nevyužívá, je výhodná pro oblasti, kde se soustřeďuje velké množství vysoké zvěře.

Slanisko bývá součástí všech příkrmovacích zařízení pro zvěř, využívá se pro doplnění solí a minerálních látek pro rozvoj kostry zvěře. Symbol dle Typizační směrnice (1988) zobrazen na schématu č. 11.

Schéma č. 11 – Symbol pro slanisko (zdroj: Typizační směrnice)

Napajedla jsou umělá zařízení a slouží k dodržení pitného režimu zvěře v lokalitách, kde není zajištěn dostatečný přísun přírodního zdroj vody, stojatých i tekoucích vod. V Typizační směrnici (1988) je napajedlo pod symbolem prázdného čtverce, zobrazeno na schématu č. 12.

Schéma č. 12 – Symbol pro napajedlo (zdroj: Typizační směrnice)

Dalším typem zařízení pro příkrmování zvěře je *zásyp pro bažanty*. Typizační směrnice (1988) nerozlišuje, zda se jedná o zásyp pro bažanty či kachny, obecný symbol pro zásyp připomíná matematický znak pro menší, zobrazeno na schématu č. 13.

Schéma č. 13 – Symbol pro zásyp (zdroj: Typizační směrnice)

Rohatina je jednoduchá stavba pro koroptve, která je chrání před větrem i nepřítelem.

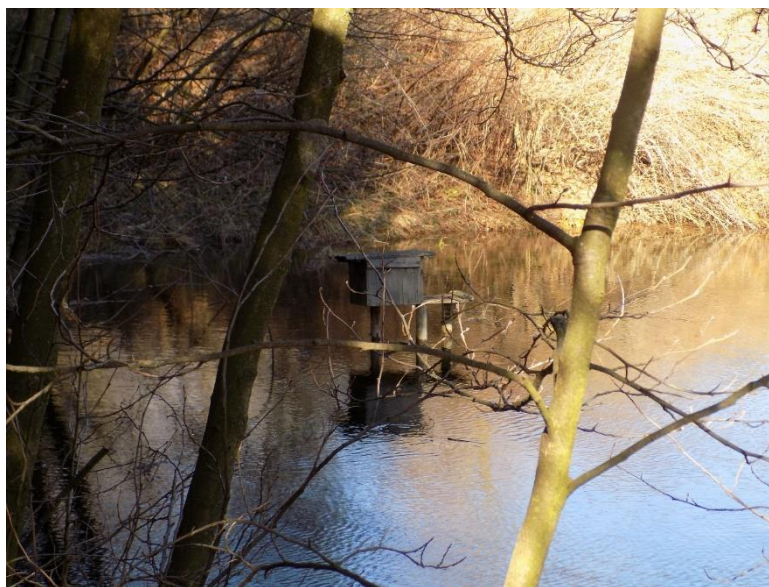
Bouda pro koroptve se stejně jako rohatina staví v závětrí a v blízkosti houštin a roštin pro možnost úkrytu.

3.4.4 Zařízení na vodách

Zásyp pro vodní ptactvo slouží k poskytnutí azylu a příkrmování divokých kachen.

Odpočívadlo pro vodní ptactvo se buduje na vodní hladině, je výhodné zejména pro mladší kachny, v době prvního létání.

Hnízdní budka, zobrazena na obrázku č. 10, je hojně využívána při zakládání nových rybníků, kde ještě není dostatečně narostlý porost na březích, který kachny využívají k úkrytu a hnízdění. Hnízdní budka patří k neoblíbenějším zařízením pro kachny, tuto skutečnost potvrzují i Havránek, Bukovjan a Ježek (2014).

Obrázek č. 10 – Hnízdní budka pro kachny (zdroj: autor)

3.4.5 Stavby určené pro obornictví a bažantnice

Účelem zakládání obor je zintenzivnění chovu zvěře, zvláště těch druhů, které nelze pro velký počet škod chovat volně. Obvykle se zřizuje pro každý druh samostatně. Forst et al. (1975) dodává, že mezi nejlevnější obory patří daňčí a naopak mezi ty dražší obory pro černou zvěř. Červený (2014) tvrdí, že minimální rozloha obory pro jelení zvěř činí 500 ha a pro ostatní zvěř 150 ha.

Velice důležitou stavbou v oboře je kvalitní *oplocení*, bez něhož nelze právně oboru uznat. Zákon o myslivosti č. 449/ 2001 Sb. konkrétně nespécifikuje, jak by oplocení mělo vypadat, určuje pouze, že zvěř z ní nemůže volně vybíhat. Forst et al. (1975) doplňuje, že výška oplocení není všude stejná, nýbrž kopíruje a přizpůsobuje se nerovnostem v terénu.

Vosátka (2013) popisuje bažantnici jako část honitby, která vyhovuje intenzivnímu chovu bažantů, s rozlohou minimálně 10 ha, z nichž by minimálně 25 ha mělo disponovat keři a vyššími dřevinami. Maximální rozloha je určena plochou 500 ha.

Vzdušná hranice bažantnice, by měla být minimálně 200 m od zastavěného území. Měl by zde být k dispozici celoroční přirozený zdroj vody.

Počet vypuštěných bažantů za rok se pohybuje kolem 1500 kusů a k vypouštění dochází minimálně 30 dnů před každým lovem. Forst et al. (1975) doplňuje, že při zakládání bažantnice je nutno uvážit porostní skladbu lesa, expozici, nadmořskou výšku, která nesmí přesahovat 650 m. n. m., přístup k vodě, majetkoprávní a honební poměry na sousedních pozemcích.

Obrázek č. 11 – Hranice uznané bažantnice (zdroj: autor)

Do uznané bažantnice je vstup povolen pouze po veřejných cestách, v době od 15. 3. do 15. 7. je nepovolaným osobám zakázán vstup zcela. V době od 1. 9. do 31. 1. je v uznané bažantnici zákaz volného pobíhání psů, viditelné na obrázku č. 11. Významnou stavbou v bažantnici jsou *výběhové voliéry*, viditelné na obrázcích č. 22 a č. 24. Dle Hromase, Hanzala a Kovaříka (2007) existují tři typy voliér, společné snáškové, společné kmenové a přenosné kmenové. Na poslední zmiňované je kladen důraz v konstrukci materiálu, z důvodu možnosti snadného přemísťování. Odchov bažantních kuřat se provádí dle typu chovů, v malochovech se vzácně provádí pomocí kvočen lehkých plemen slepic, ve velkoochovnách se obvykle využívají komorové odchovny s výběhy, zobrazeno na obrázku č. 20.

Forst et al. (1975) uvádí, že pro průchod oborou jsou budovány cesty, v některých případech přechody nebo schůdky, které jsou v horní části opatřeny *dvířky*. Oborní cesty uzavírají *vrátka*, *závora* nebo *samočinné zavírání*. Vstup do obory bývá opatřen mohutnými vraty, jejichž sloupy bran jsou ukotveny v zemi.

Záskoky a záběhy umožňují uniklé zvěři návrat do obory.

Součástí každé obory by mělo být *odchytové zařízení*, které je založeno na principu padacích vrat.

Preventivním opatřením před zavlečením chorob se nová zvěř umísťuje do *karanténní obůrky*, kde se nějakou dobu sleduje.

V *chovné obůrce* probíhá reprodukce zvěře.

K provozu patří i *zařízení k lovu zvěře*, konkrétně *záštity*, *posedy* nebo *myslivecké chodníky*.

3.4.6 Ostatní stavby související s myslivostí

Součástí zázemí mysliveckých spolků při společných lovech jsou *lovecké chaty*, zobrazeny v přílohách č. 11 a č. 16. Slouží jako občerstvovací stanoviště pro lovce psy. Dle Typizační směrnice (1988) symbol zobrazen na schématu č. 14.

Schéma č. 14 – Symbol pro loveckou chatu (zdroj: Typizační směrnice)

Mezi další související stavby se řadí *střelnice*, kde myslivci zdokonalují své střelecké schopnosti a *kotce pro psy*, viditelné na obrázku č. 70, kam se psi umisťují před honem.

umělé kaliště Typizační směrnice (1988) jej značí symbolem kruhu se šrafovou, zobrazené na schématu č. 15.

Schéma č. 15 – Symbol pro umělé kaliště (zdroj: Typizační směrnice)

Wandel (2007) uvádí, že v místech výskytu černé a jelení zvěře je vhodné počítat s *otěrovým stromem*, který se používá k otěru po kalištění.

3.5 Vybrané myslivecké stavby pro péči o drobnou srstnatou a pernatou zvěř

Červený (2014) uvádí, že *tenata* tvoří systém 2 vnějších sítí, konkrétně se jedná o zrcadlové síť s velikostí ok 25 x 25 cm při výšce 1 až 1, 2 m, vypnutých na lomeně postavených železných kolících a 1 měkké vnitřní síť, v tomto případě jádrové síť s velikostí ok 5 x 5 cm a výšce 2 až 2, 4 m, která je volně našasovaná mezi zrcadlové síť. Zčásti leží na zemi a zčásti je přehozená přes vrchní část zařízení.

Princip spočívá v tom, že zajíc proběhne první zrcadlovou sítí a zároveň na sebe natáhne síť jádrovou. Ta ho ve snaze proběhnout i druhou zrcadlovou sítí uzavře jako vak. Poté se zajíc umístí do přepravní bedny a je připraven k odvozu.

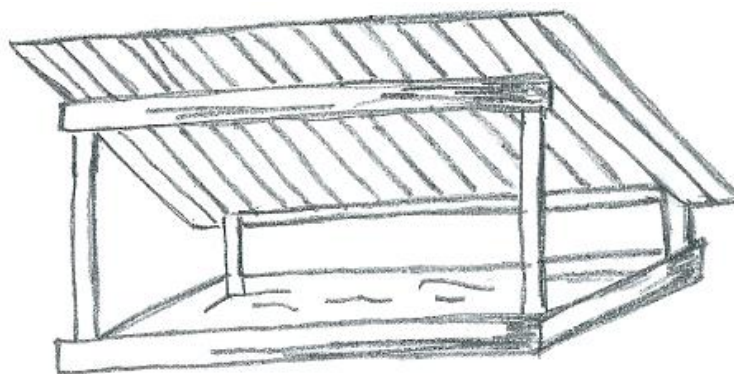
Dle Hromase a Rotscheina (1986) by příkrmování divokých kachen mělo začít již na konci léta a pokračovat brzy na jaře. Ačkoliv jsou schopné, stejně jako koroptve, využívat bažantí zásypy, budují se pro ně speciální *zásypy pro vodní ptactvo*. Struktura stavby zůstává stejná, ale staví se ve více vyhovující lokalitě, tedy na březích vodních ploch a otevřenou částí směřující k vodě.

Na obrázku č. 12 jsou uvedena *odpočívadla pro vodní ptactvo*, která zahrnují krmné žlaby pro příkrmování na vodě.

Obrázek č. 12 – Odpočívadla pro kachny (zdroj: autor)

Základním typem pro příkrmování bažantí zvěře je *zásyp pro bažanty*.

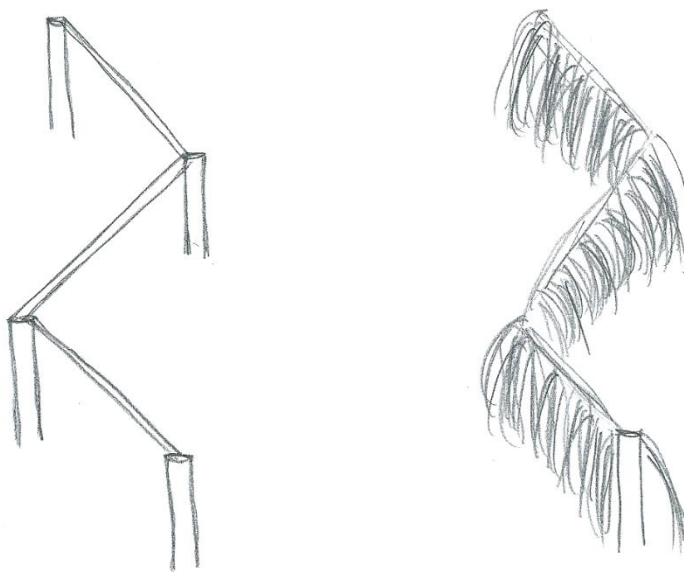

Obrázek č. 13 – Náskres zásypu (zdroj: autor)

Hromas a Rotschein (1986) popisují, že se pultová střecha na čtyřech kůlech svažuje proti směru nejčastějších větrů, ale nedoléhající k zemi. Dužnatá krmiva se zavěšují v zásypu, na kůl nebo na blízký nízký strom, viditelné na obrázku č. 75. Nákres zásypu je zobrazen na obrázku č. 13.

Součástí zásypů bývá i korýtko na jaderné krmivo, Kokeš (1974) zmiňuje, že při zhotovení je důležité kvalitní opracování materiálu, aby si zvěř neublížila. V případě bažantů a kachen se korýtka pokládají přímo na zem, v případě jiných druhů zvěře se budují v přiměřené výšce.

Speciálním typem stavby pro koroptve je *rohatina*, Hromas a Rotschein (1986) však zmiňují, že koroptve mohou navštěvovat stejné typy staveb jako bažanti, neboť mají podobné nároky na potravu. Nesouhlasí s tím, že se dnes již nebudují zásypy výlučně pro koroptve, protože zmíněná zvěř má ráda zásypy v závětrí v polích a potřebuje mít i možnost úkrytu.

Obrázek č. 14 – Nákres rohatiny (zdroj: autor)

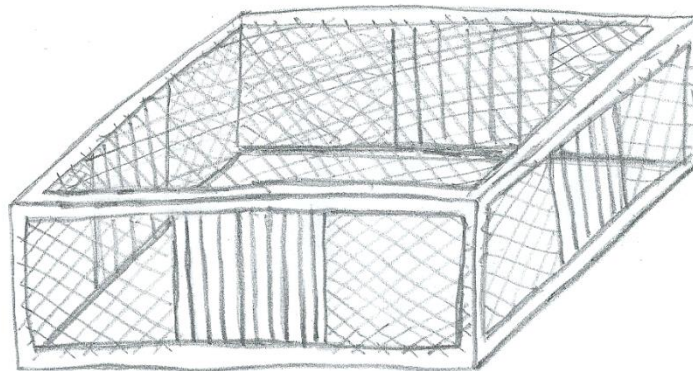
Rohatina vyhovuje všem požadavkům, neboť je schopna skrýt i celé hejno. Stavba není náročného charakteru, je potřeba jen střídavě zaražených kůlů do země, které jsou v horní části spojeny laťkami.

Ve fázi konečných prací se laťky překryjí větvemi nebo slámou, případně kombinacemi obou zmíněných, nákres viditelný na obrázku č. 14.

Forst et al. (1975) uvádí, že *sklopce* existují v různých typech a využívají se k odchytu osamocенých lišcat.

Často se v honitbách nacházejí typy dvoustranná umístují se zejména do soustředěného výskytu drobné zvěře, na pěšiny nebo poblíž lávek přes širší toky. Nezbytnou součástí je vnaidlo, které láká lišky do pastí. Osvědčenými návnadami jsou ryby, slanečci, vrabci nebo sušené švestky pomazané medem. Vnaidlo ve formě natrhaného peří je zobrazeno na obrázku č. 57.

Dle Červeného (2014) je *vlček* tvořen hranolovým rámem potaženým sítí a po stranách s chytacími dvířky. Ty jsou volně zavěšené dráty nebo hranolky, které se vyklápějí pouze směrem dovnitř, z důvodu profilovaného prkénka umístěného na spodním rámu. Prakticky se vlček umísťuje do zásypu a dvířka se v otevřené poloze zajistí, je tedy ze tří stran tvořen zásypem a přední část tvoří vlčková dvířka. Stejně jako u odchyty zvěře spárkaté i zde je před samotným odchytem potřeba určitý návyk na chození do vlčku a teprve poté přichází správná doba na spuštění dvířek a chycení pernaté zvěře. Nákres vlčku je zobrazen na obrázku č. 15.

Obrázek č. 15 – Nákres vlčku (zdroj: autor)

Je důležité, aby zvěř měla celoroční přísun soli, z tohoto důvodu se budují *slaniska*. Michaelli (1994) je rozlišuje na korýtkové a sloupcové.

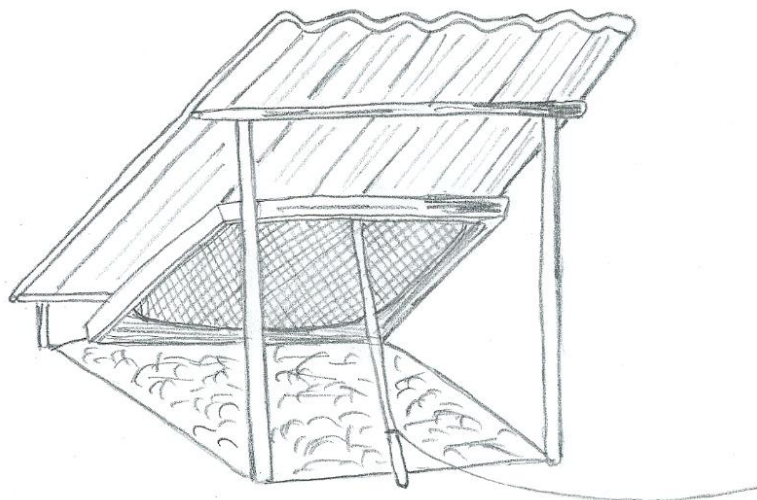
Umísťují se rovnoměrně po honitbě, s důrazem na lokality v blízkosti studánek a potůčků, které je nutno pravidelně čistit.

Obrázek č. 16 – Nákres pařezového slaniska (zdroj: autor)

Forst et al. (1975) zmiňuje, že všichni býložravci trpí nedostatkem sodíku, proto je součástí příkrmování i podávání soli ve formě minerálů či *lizu*. Tím se vyrovnává jejich nadbytek draslíku. Podmínkou při budování je stanovit dostatečnou výšku, aby k soli měla přístup jak spárkatá, tak i drobná zvěř a nezřizovat v porostu mladším 15 let. Příklad slaniska na pařezu pokáceného stromu je uveden na obrázku č. 16.

Červený (2014) uvádí, že *podražec* stejně jako vlček obsahuje dřevěný rám v horní části pokrytý sítí, ale rozdíl je v tom, že se nekládá do zásypu, ale pod zásyp a na jedné straně je podložený tyčkou s provázkem vedeným do úkrytu chytače. Ten musí ve vhodný okamžik zatáhnout a tím lapit zvěř do pasti. Nevýhodou tohoto způsobu odchytu je náročné vyprošťování zvěře zpoza podražce. Nákres je zobrazen na obrázku č. 17.

Obrázek č. 17 – Nákres podražce (zdroj: autor)

Forst et al. (1975) popisuje jeden z *krmeleček pro zajíce* jako nízkou prostornou a jednoduchou stavbu, která je tvořena primitivní stříškou, pod kterou visí objemové krmivo. Další typ jsou dvě překřížené tyčky na kůlu, kam se zavěsí seno. Následující typ je znázorněn na obrázcích č. 60 a č. 61, který se staví jako zmenšenina velkého krmelce.

Obrázek č. 18 – Nákres krmelečku (zdroj: autor)

Z důvodu jeho malého rozměru se doporučuje připevnění pomocí několika kůlů do země, stavba je pak odolnější vůči povětrnostním vlivům. Doporučená vzdálenost příček činí 12 až 15 cm, při šířce žebřin 0,7 m a délce 1 až 1,5 m. Nákres krmelečku je zobrazen na obrázku č. 18.

3.6 Materiál vhodný pro stavbu mysliveckých staveb

Schmid (2015) zmiňuje, že stavby pro lov a pozorování zvěře jsou vyrobeny z nejlépe dostupného materiálu, tedy ze smrkového dřeva. Ke stavbě posedů a kazatelen se jako další vhodná dřeva považují jedlová, borová a modřínová. V některých případech lze nalézt i dřevo dubové, ale není příliš vhodné, neboť je těžké. Co se týče sortimentu, hojně jsou využívány hlavně tyče, hranoly a prkna. Doporučuje se provést odkornění, neboť se zvýší životnost stavby a zabrání se ataku biotických činitelů. V praxi k tomuto však dochází velmi zřídka. Důvodem může být fakt, že odkorněné dřevo je nápadnější a stavba již dostatečně nesplyne s okolním prostorem.

U zařízení pro lapání a odchyt zvěře využívá kombinace dřeva a sítí, v případě, že stavba zahrnuje střechu, je zhotovena z odpovídajícího materiálu. Účelem staveb je nenáročná konstrukce a provedení takovým způsobem, aby se lapaná zvěř neporanila.

Stavby a zařízení pro péči a přikrmování zvěře jsou budovány hlavně ze dřeva, v případě krmných tubusů je možná varianta pozinkovaná nebo plastová.

Zařízení na vodách se staví výhradně ze dřeva, případně možných variant a kombinací. Je nutné speciální ošetření, aby materiál vydržel nápor vody. Místek vedoucí z vody do zásypu musí být zdrsňený, aby povrch neklouzal.

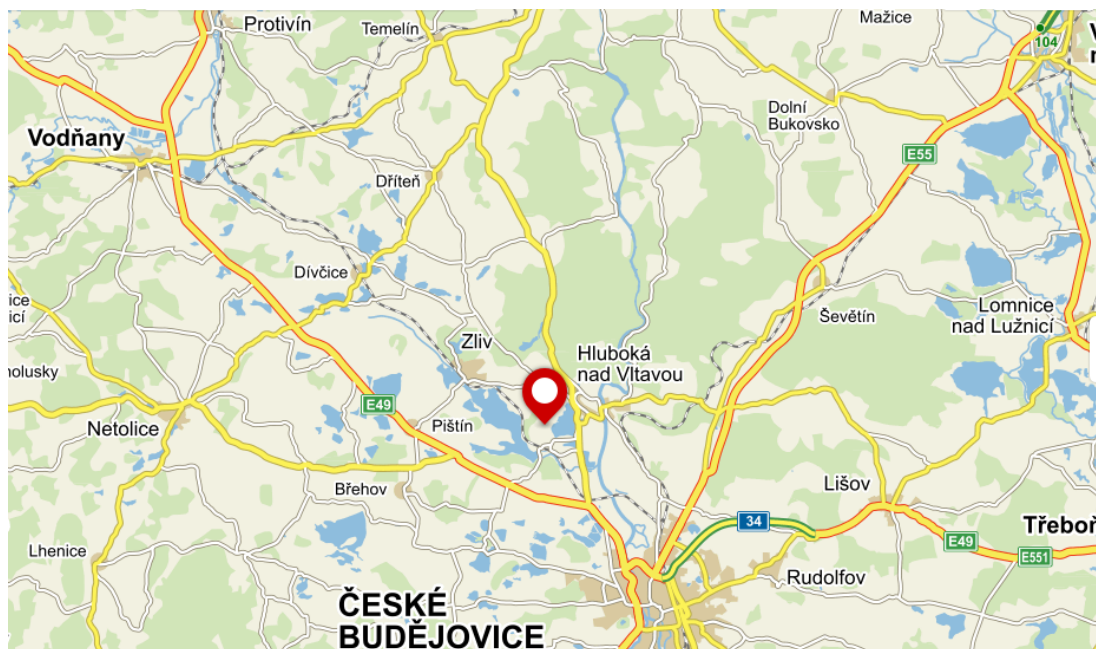
V oborách se kombinuje dřevěný materiál s drátěným pletivem, ve starých oborách je možno naleznout ohrazení kamenným zdivem, které se však již v nově zakládajících oborách nepoužívá. Pokud se v terénu nachází značné převýšení, je možno umístit dřevěné obrubníky s podezdívkou z betonu. V bažantnicích opět převládá dřevo s nedílnou součástí sítí na voliéry. Budovy, kde jsou uchovány líhně a vnitřní výběhy, jsou zděné.

4. Metodika

Na základě mapového podkladu byly navštíveny nejbližší odchovny drobné zvěře modelového území, největší zástupci velkoodchoven v rámci Jihočeského a Středočeského kraje a dvě téměř sousedící honitby, náležící pod okres Tábor, v kraji Jihočeském. Využitá data byla získána osobní terénní pochůzkou formou prohlídek staveb a areálů a rozhovorů s pověřenými pracovníky. V odchovnách byly informace získány od místních hospodářů a v honitbách od předsedů mysliveckých spolků. V odchovnách i honitbách byla pořízena vlastní fotodokumentace fotoaparátem značky Nikon, model COOLPIX L340 nebo mobilním telefonem Samsung Galaxy A5.

5. Výsledky

5.1 Bažantnice Hluboká nad Vltavou

Obrázek č. 19 – Bažantnice Hluboká nad Vltavou na mapě (zdroj: mapy.cz)

Bažantnice Hluboká nad Vltavou se nachází v jižních Čechách, nedaleko Českých Budějovic, jak zobrazuje mapa na obrázku č. 19. Byla založena v 50. letech 20. století v rybníkářské kolonii, v oblasti mezi Vodňanami a Třeboní a rozkládá se na 601 ha. Základ chovného hejna tvoří 1000 slepic za rok, v poměru 1:8 kohoutů. Bažanti se rozdělují po 100 ks do kotců a nasazují se sesbíraná vejce. Nejprve se vejce vkládají do předlíhně, která je dvoukomorová a pojme 14 400 vajec. Prakticky jsou to dřevěné rošty, jejichž rozteč záleží na velikosti vajec. Po týdnu se nasazují dle barev, jak je zřejmé z obrázku č. 20. Zpravidla se jedná o 4 000 až 5 000 vajec. 21. den od snášky se přesazují do líhně, kde je potřeba 40 až 50 % vlhkost. Přístroj na líhnutí vajec značky Bios Sedlčany je plně automatizovaný, není tedy třeba již mechanicky zasahovat. S blížícím se koncem líhně 24. – 25. den, se potřebná vlhkost zvyšuje na 70 až 85 %. K vlhčení se používá destilovaná voda. Po vylíhnutí se kuřata přesunou na kruhový podstavec, kde přetrvávají 5 až 7 dnů. Do 2. až 3. týdnů věku se krmí ze speciálních kyblíčků, poté přecházejí na klasické tubusy.

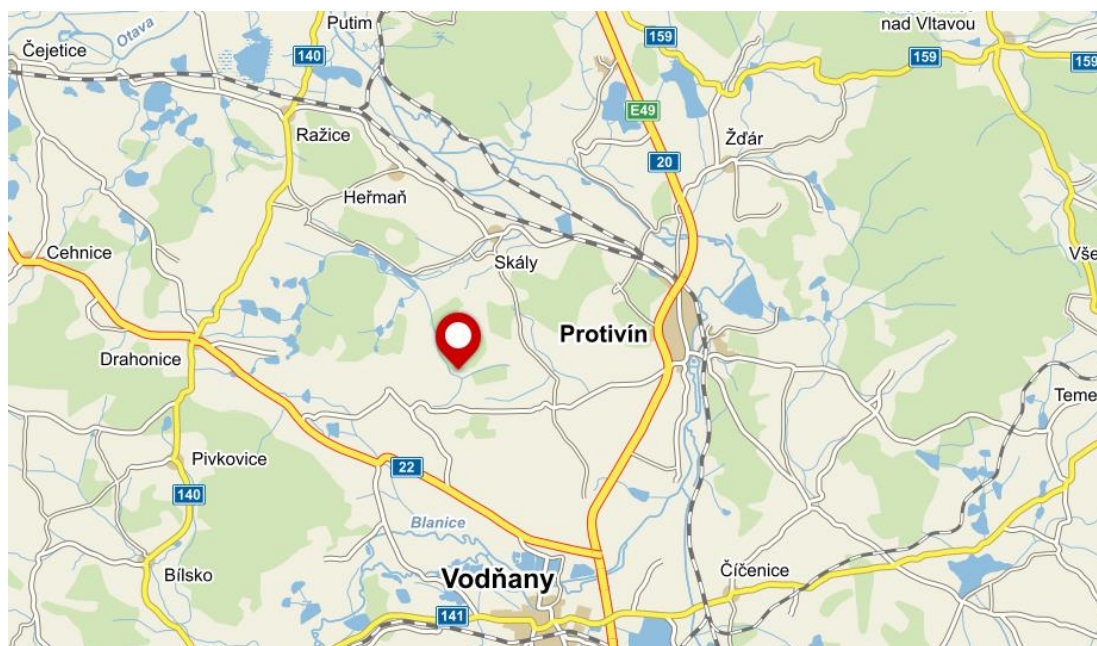

Obrázek č. 20 – Předlíheň a výběh pro bažanty (zdroj: autor)

Do 6. až 8. týdne jsou pod sítím, kde si postupně zvykají na venkovní prostředí, záleží však na počasí. Odchovna je odvětrávaná, pravidelně desinfikovaná a součástí jsou automatické napáječky, které lze vidět spolu s bažanty a výběhem v pravé části obrázku č. 20. Do honitby se běžně expedují v 8. týdnech. Součástí mechanizace je chladicí zařízení a nezbytný agregát na elektřinu, který slouží jako záložní systém. Bažanti zkrmují směs BŽ1, BŽ2 a BŽ3, nosnice BŽN, v dospělosti pšenici a kukuřici. Bažantnice vlastní 6 ha pole, kde pracovníci sami pěstují kukuřici a spolu se pšenicí uchovávají v silech. Vodu používají pouze pitnou z vodovodního řádu. Odběrateli bažantů, zejména kohoutů, jsou například Zálší, komplex Kozelka z Bechyně, Hartmanice, Nové Hrady, Klečaty, Kolín, Mělník, Poděbrady, Kladno nebo Pištín, který odebírá cca 400 ks. Nejzajímavějším odběratelem byla expedice do Tádžikistánu, kam se kamionem převáželo 2 000 ks na letiště a poté letecky na místo. Celková produkce za rok je 25 000 ks. Do 8. týdnů věku je přirozený úhyn 10 – 11 %, což činí 2 000 ks. Druhé a třetí násady se zpravidla použít, jelikož nejsou dostatečné prostory, jedná se o cca 2 000 až 4 000 ks. V průběhu sezóny v bažantnici proběhne 20 až 25 honů, z nichž na každý se vypouští cca 800 ks bažantů.

V bažantnici se chová několik druhů, například bažant obojkový, tmavý, čínský, diamantový nebo královský, který stojí 5 000 Kč a vyžaduje zvláštní péči. Odchovává se na písku a betonu, ne na měkké podestýlce jako jiné druhy. Po vypuštění do honitby je bažantům k dispozici Munický rybník, přirození nepřátelé jsou dravci, lišky a divoká prasata.

5.2 Bažantnice Radany

Obrázek č. 21 – Bažantnice Radany na mapě (zdroj: mapy.cz)

Jak je zřejmé z obrázku č. 21, Bažantnice Radany se nachází nedaleko Protivína, severně od Vodňan a rozkládá se na území o 1 000 ha.

Obrázek č. 22 – Bažantí voliéra s chovnou halou (zdroj: autor)

Byla založena v 17. století, nynější chovná hala, v pozadí na obrázku č. 22 s voliérou v popředí, je z roku 1982. Oproti Bažantnici Hluboká vše vypadá, že je v původním stavu. Na obrázku č. 23 je zobrazeno zázemí pro zaměstnance, v nedávné době zde proběhla rekonstrukce střechy.

Obrázek č. 23 – Zázemí pro zaměstnance (zdroj: autor)

Je znát, že chybí přísun dotací, bažantnice si na sebe vydělává sama a je obdivuhodné, že vše zvládá při pracovním týmu 3 lidí stálých a 1 na DPČ na výpomoc. Dříve bažantnice patřila pod Lesní závod, dostávala tedy dotace a mohla si dovolit lepší vybavení. Základ chovného hejna tvoří 1300 slepic plus kohouti. Kromě bažanta obojkového jsou zde další 2 druhy, Bažant tenebros a bažant plavý. Obvyklé datum snášky připadá na konec března, někdy již kolem 20. 3.

Obrázek č. 24 – Bažantí voliéra (zdroj: autor)

Ke klasické krmné směsi BŽT a vitamínům se přidává speciální směs, kterou nazývají „doping“, neboť snášky se pohybují v rozmezí mezi 30 až 40 vejci/ ks. Líhně zde používají BIOS Sedlčany jako Bažantnice Hluboká, ale jen třetinově, neboť mají i líhně a dolíhně značky Viktoria, které využívají více. Nasazuje se 2000 vajec, kuřata se většinou líhnou koncem dubna, při dobrých podmínkách i 20. 4. Každý týden se nasazují nová vejce, nový cyklus začíná ve čtvrtek a kuřata se vyndávají v pondělí. Chovají se v 50 boxech na suchých hoblinách po 600 ks. Dříve bylo v boxu 300 až 400 ks, což hlediska životního prostoru bylo výhodnější, bažanti měli více místa. Mají zde kloboukové napáječky, již po 2. týdnu přecházejí na automatiku. V 7. týdnu věku nastává přesun do výběhu. Bažantí voliéra je již zmíněna na obrázku č. 22, detailněji je vystižena na obrázku č. 24.

Obrázek č. 25 – Silo (zdroj: autor)

Od 10. týdne se krmí pšenicí, kukuřicí a směsí BŽ2. Obilniny uchovávají v silu z obrázku č. 25 Směs je důležitá, neboť bažant je pak dříve v kondici. Ve 12. týdnu, zhruba na přelomu srpna a září, začíná odchov v remízkách, kam postupně rozvázejí kukuřici rozřezanou vlastní rezačkou. Před vypuštěním do lesa je nutné opálit klovce, aby se neštípala. Vypustí se 10 000 bažantů, další se doplní a nějaké se prodají.

Rozloha území k vypouštění činí 200 ha. Láhne se 30 000 kuřat a k prodeji obvykle dochází v 7. až 10. týdnu.

Obrázek č. 26 – Vstup do kachního zařízení (zdroj: autor)

Častý je prodej hotových bažantů, hlavně kohoutů, neboť ti jsou poptávaní na hony. Například MS Volyně odebírá 500 ks 8. týdenních bažantů. Co se týče nemocí, v této odchovně se u bažantů se projevuje kokcidióza, trichomonóza a červí parazit syngamóza. Poslední ze jmenovaných se zhoršuje v mokřem počasí, kuřata je potřeba odčervit. Další nebezpečí hrozí formou dravců, konkrétně v této oblasti lišky, kuny a pernatí dravci. Od března do listopadu bylo napočítáno 60 lišek.

Obrázek č. 27 – Kachní zařízení (zdroj: autor)

Odchovna se též doplňkově věnuje odchovu kachen, na obrázcích č. 26 a č.27 je zobrazeno oplocené zařízení pro kachny, jehož součástí je i uzavírací přístřešek, kam se kachny zavírají na noc. Zařízení má vybudovaný přirozený přístup k vodě, viditelný na obrázku č. 28 Přístřešek z pletiva uzavírající celé oplocení není vybudován, není totiž potřeba. Kachny jsou ve výběhu od nízkého věku, kdy ještě samy nedokážou vzlétnout. Pokud ano, jsou připraveni k vypuštění do volné přírody.

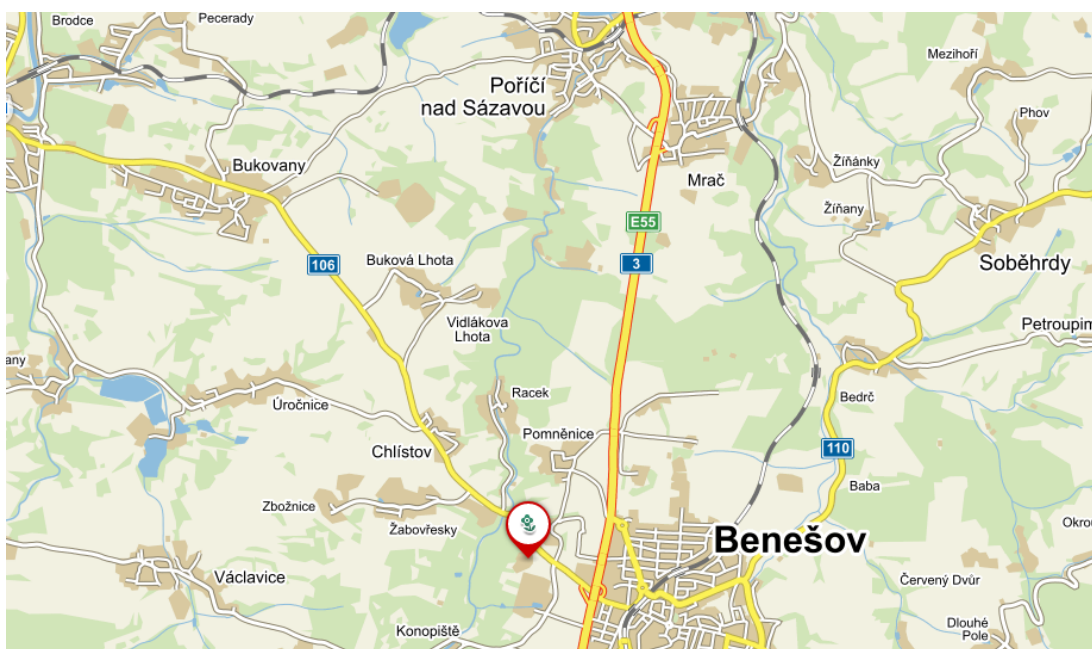
Obrázek č. 28 – Vstup do vody (zdroj: autor)

Ročně odchovají cca 600 kachen, péče je méně náročná a méně ztrátová, neboť kachny mají méně nepřátel než bažanti. Na obrázku č. 29 je viditelné krmné zařízení pro kachny na souši i odpočinkové a krmné zařízení na vodní ploše. Zařízení na souši funguje na principu automatického dosypávání, pokud je zkrmeno krmivo v korýtku.

Obrázek č. 29 – Krmné zařízení (zdroj: autor)

5.3 Bažantnice LZ Konopiště

Obrázek č. 30 – Bažantnice LZ Konopiště (zdroj: mapy.cz)

Bažantnice Lesního závodu Konopiště se nachází nedaleko Benešova, jak zobrazuje obrázek č. 30, jižně od Prahy a v docházkové vzdálenosti od zámku Konopiště. Rozkládá se na území o rozloze 2 030 ha. Na rozdíl od ostatních odchoven a bažantnic, neprodávají bažanty různým mysliveckým spolkům a organizacím, chovají je pouze pro svoji vlastní potřebu a pro účely vlastních pořádajících honů. Výjimkou jsou dodávky do kuchyně rodinného hotelu a restaurace Myslivna v Třeboni, právě probíhající dodávka je viditelná na obrázku č. 31.

Obrázek č. 31 – Dodávka bažantů do restaurace (zdroj: autor)

Finanční prostředky získávají z dotací Lesnímu závodu a z poplatků lovců při honech. Organizační poplatek za jednoho lovce je 50 € na den a minimální počet střelců ve skupině je 7 členů. Jeden ks bažanta stojí 30 €. Doba lovu v bažantnici začíná 16. 10. a končí 31. 1. Minimální počet ulovených bažantů za den v období říjen až listopad činí 600 ks, v prosinci 500 ks a v lednu 400 ks. Co se týče bažanta královského, v bažantnici se chová individuálně a nejvhodnější doba jeho lovu je od 1. 2. do 15. 3. Cena bažanta královského se odvíjí od délky klínu, do 100 cm stojí 80 €, 100 až 150 cm 100 € a nad 150 cm 150 €. V roce 2016 počet vlastních bažantů v bažantnici výrazně klesl, neboť v předchozím roce o mnoho kusů přišli, tak letošní hejno tvoří téměř všichni bažanti nakoupení od Rybářství Klatovy. Chovné hejno se pohybuje kolem 1 000 ks, 1:10 kohouti. Celkově byl rok 2016 celkem úspěšný, neboť horko a sucho bylo až v září, bažanti špatně snášejí dlouhodobé horké počasí.

Obrázek č. 32 – Líheň Bios (zdroj: autor)

V silném roce se obvykle líhne 80 000 kuřat, z nichž se 10. týdne dožije cca 60 000 bažantů. Dříve se používaly líhne italské značky Victoria a poté se přešlo na Bios Sedlčany, jak je zobrazeno na obrázku č. 32. Každý týden se nasazuje 10 000 vajec. Jednodenní kuřata žijí na savých kartonových kruzích v hangáru. Jeden kruh se dává pod každou zářivku, kam se vejde 100 ks kuřat.

Než kuřata přejdou na krmnou směs BŽ1, která obsahuje živočišné bílkoviny, dává se jim několik dní startér, aby se připravila na krmivo. Od 3. dne věku se navíc preventivně podávají antibiotika, ale i tak dochází k určitému procentu přirozeného úhynu. Proto se pár vybraných jedinců 1 x až 2 x týdně vozí do ústavu, kde probíhá pravidelný monitoring, 4 až 5 dnů trvá dopěstování kultury.

Obrázek č. 33 – Rozložený krmný tubus (zdroj: autor)

Krmení se podává v krmných tubusech na obrázku č. 33 a samočinných krmítkách, na obrázku č. 34, což jsou kýbly proříznuté úhlovou bruskou.

Obrázek č. 34 – Samočinné krmítko (zdroj: autor)

Krmivo zůstává čisté a bažanti se i zabaví. Používají směs značky Fremis Čechtice, zobrazeno na obrázku č. 35 Dále si pěstují vlastní kukuřici, která zaujímá rozlohu 150 ha a obilniny na 200 ha.

Obrázek č. 35 – Krmivo (zdroj: autor)

Sklizené obilniny skladu v silu na obrázku č. 36, které je umístěno v blízkosti venkovní voliéry.

Obrázek č. 36 – Silo Konopiště (zdroj: autor)

Ve věku 10. týdnů, zhruba na konci července, přicházejí do vypouštědel. Jedná se o 1 až 5 ha ohrazenou plochu s 3 m vysokým síťovým plotem a volnou „střechou“. Ti bažanti, co jsou schopni přelétnout, jsou vypouštěni do honitby, eliminují se tím ztráty. Zaleží však i na kapacitě voliér. Do konce srpna jsou venku vypuštěni všichni, mají v krvi pohyblivost. Každý den se shánějí zpět, pro tyto účely je vymezen tým 10 lidí se psy.

Pitný režim v odchovně je zajištěn formou automatizovaných napáječek, jak je zobrazeno na obrázku č. 37 .

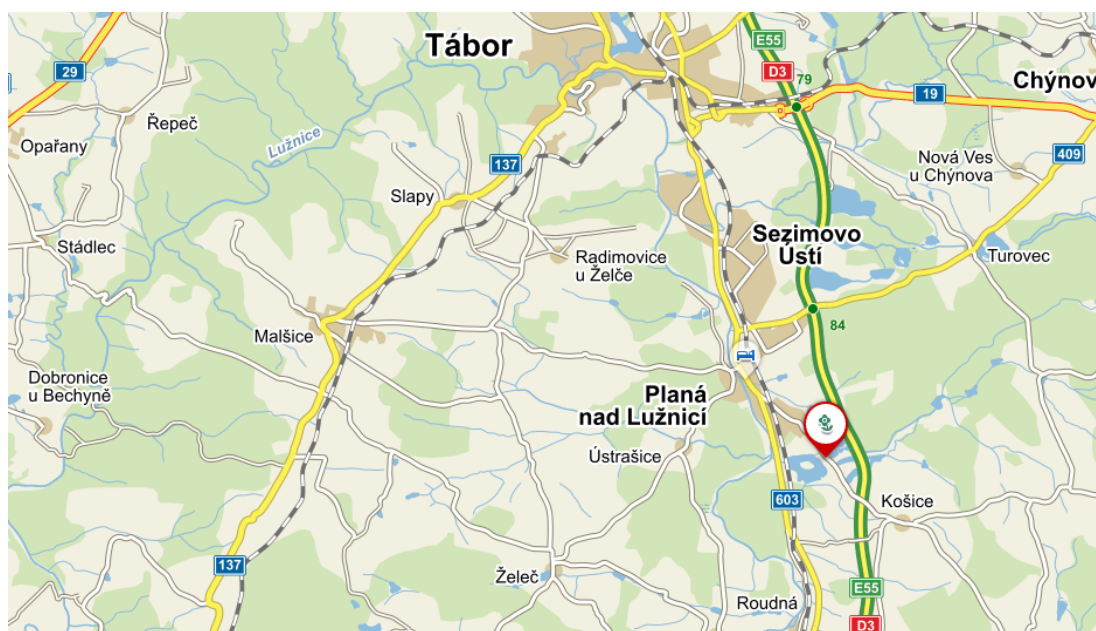

Obrázek č. 37 – Automatizované napáječky (zdroj: autor)

V terénu jsou k dispozici koryta s vodou. Ve volné přírodě jsou bažanti náchylnější na nákazu, proto je důležité, aby byli vypouštěni již zralí jedinci.

V roce 2010 přišla lavinová nákaza ve formě botulotoxinu v louži a 20 000 bažantů uhynulo. Další hrozbou jsou lišky a dravci, hlavně v lednu, kdy je vše zamrzlé a dravci loví bažanty.

5.4 Kachní farma Strkov

Obrázek č. 38 – Kachní farma Strkov na mapě (zdroj: mapy.cz)

Kachní farma Strkov leží nedaleko Plně nad Lužnicí, jihovýchodně od Tábora, jak zobrazuje obrázek č. 38. Farma byla založena v roce 2008, chov kachen divokých slouží jako přidružená výroba ke kachnám bílým. Líhnutí začíná kolem poloviny dubna do konce května, při teplotě 37, 5° C a 55 % vlhkosti.

Obrázek č. 39 – Líheň Petersime (zdroj: autor)

Trvá 27, 5 dne, 10. den se prohlídnou a odstraní odumřelé a 25. den se přesouvají z předlíhně do dolíhně, o teplotě 36, 8 až 37° C a vlhkost stoupá na 85 až 90 %. Líheň i dolíheň používají značky Petersime, uvedené na obrázku č. 39.

Chovné hejno kachen se pohybuje kolem 300 ks, podle vzorce 1: 3,5 +/- 1:4, případně 1:3 kačerů. Ještě před snáškou se vakcinuje proti infekční hepatitidě, dřív byl tento proces povinný, dnes pouze dobrovolný, ale v rámci eliminace ztrát se očkování provádí dodnes. Podává se krmivo KCH1 a KCH2, dále výkrmové směsi BKCH1, BKCH2, posledním týdnem navíc někdy BKCH3. Kachny mají 14 hodinový světelný režim, pomocné svícení začíná koncem ledna, spolu s krmivem KCH2. Poté do 4 až 6 týdnů přichází snáška, sbírá se 30 až 40 % vajec. Vejce se desinfikují 2 % chloraminem, voda musí být teplejší než vejce. Po dalších 2 až 4 týdnech nastává vrchol snášky.

Obrázek č. 40 – Vozík na skladování vajec (zdroj: autor)

Skladování probíhá ve vozících, jak zobrazuje obrázek č. 40, každou hodinu se přiklopí. Teplota je celkem nízká až 12° C a vlhkost 85 % jako v dolíhni. Odběr začíná v září, tudíž mají kachny 110 až 120 dní na vylíhnutí. Obvyklá snáška na kachnu je v rozmezí 60 až 70 vajec, z toho se cca 40 kachen vylíhne. Odchov probíhá na roštu, mají podobný typ automatizovaných napáječek jako v odchovně na Konopišti, topení plynové. Jednodenní kuřata potřebují teplotu 30° C, okolní teplota je 22° C a snáší i venkovní teplotu. Podmínkou je, že se nesmí moc namočit ve vodě.

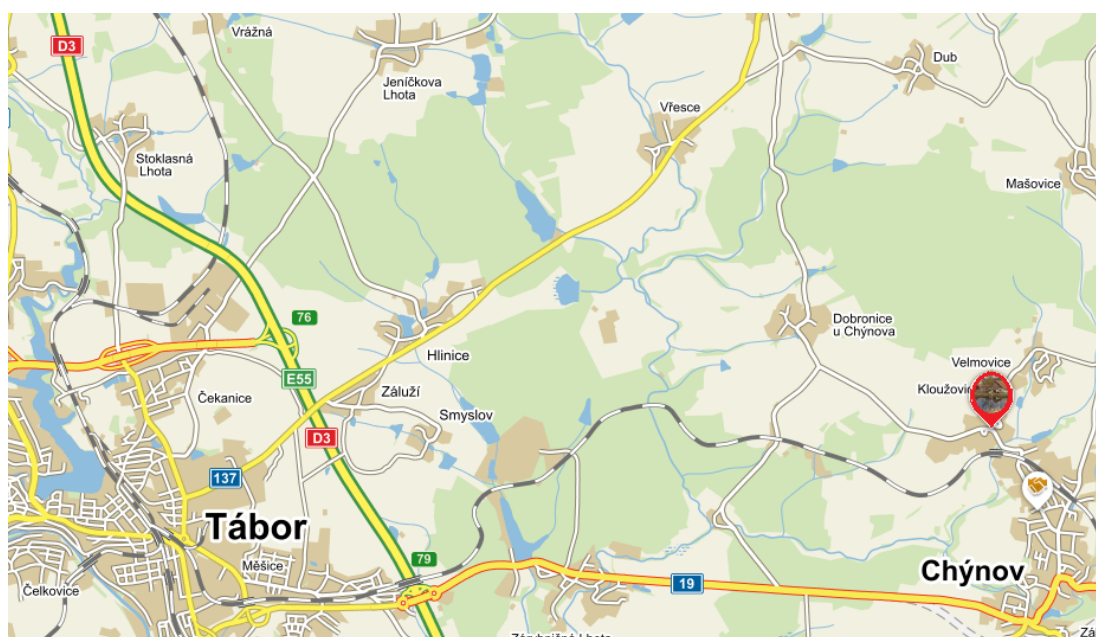
Pod kvočnou je umístěn lokální kruh, odchov je bezproblémový. 10. až 18. den věku je kritický, mnohdy bývá i 50 % úhyn. Antibiotika se však nepodávají.

Obrázek č. 41 – Kachní hala (zdroj: autor)

Větší kachny jsou na slámové podestýlce v dlouhé hale na obrázku č. 41. MS Chýnov odebírá pro své potřeby 100 až 200 ks. Dále kachny odebírají odběratelé až z Benešova nebo Jindřichohradecka nebo se vyvázejí do Kataru.

5.5 Odchovna Kloužovice

Obrázek č. 42 – Odchovna Kloužovice na mapě (zdroj: mapy.cz)

Odchovna Kloužovice se nachází východně od Tábora, jak zobrazuje obrázek č. 42, 2 km od města Chýnov.

Odchovna nakupuje cca 130 ks bažantů, hlavně kohoutů od Bažantnice Radany u Protivína. Bažanti jsou chováni cca 4 měsíce v kotcích po 40 ks, ročně uhyne cca 10 ks. Největší škodnou je zde kuna, ztráty připadly na 20 ks. Bažanti se očkují, zkrmují směs BŽ2 a příkrmy ve formě vyvařené pšenice, kopřiv, jablek a brambor. Hlavním odběratelem je MS Chýnov.

Obrázek č. 43 – Výběh s krmným zařízením (zdroj: autor)

Na obrázku č. 43 je vyobrazen zastřešený výběh s pitným kruhovým korýtkem a krmným tubusem. Tubus je opatřen kuželovitou stříškou, která chrání krmivo před znečištěním a vlhkostí. Malý otvor uvnitř napomáhá dobré cirkulaci vzduchu a brání proti plísňovým chorobám.

Obrázek č. 44 – Část krmného zařízení (zdroj: autor)

Obrázek č. 44 zobrazuje další typ krmného zařízení, v tomto případě se jedná o podstavec pod tubus bez krmného zásobníku. Tento typ je též oblíbený, bažanti mají větší prostor a snadnější přístup ke krmivu.

5.6 Honitba Chýnov

Obrázek č. 45 – Hranice honitby na mapě (zdroj: ÚHUL)

Honitba Chýnov (CZ3112110011) se rozkládá na rozloze 922 ha a je pronajata od HS Chýnov, Lesů ČR a MÚ Chýnov. Na obrázku č. 45 je vymezena hranice území na mapě.

Dělicí hranice jsou na přírodní bázi, může se jednat o pole, louky, pastviny či vodní toky. Například v jižní části honitby je hranicí území Hrobský potok, zdokumentován na obrázku č. 46.

Obrázek č. 46 – Hrobský potok – hranice honitby (zdroj: autor)

Od potoka vpravo se nachází honitba Chýnov, vlevo již leží sousední Radenín. Dalšími honebními sousedy jsou ze severozápadní strany pozemky honitby Kloužovice, ze severní strany Batkovy Mašovice, ze severovýchodní strany Dolní Hořice, z východní strany Kozmice, z jižní strany již zmíněný Radenín a ze západní strany Nová Ves u Chýnova.

Myslivecký spolek byl založen v roce 1993, ještě pod názvem Myslivecké sdružení Chýnov, k přejmenování na Myslivecký spolek Chýnov došlo v roce 2015. V témže roce byl jmenován současný předseda spolku. Zemědělská plocha z celkové výměry honitby činí 588 ha, lesní půda 322 ha, vodní plocha 1 ha a ostatní pozemky 11 ha.

Co se týče zařízení pro přikrmování zvěře, v honitbě se nachází 19 slanisek, některé jsou samostatně, některé součástí krmelců pro vysokou zvěř, dále 5 zásypů, 19 krmelců a 6 napajedel. Každá honitba má ze zákona povinnost k provozování práva myslivosti užívat lovecké psy.

V MS Chýnov je 9 psů, konkrétně 5 ohařů, po jednom slídiči a teriérovi a 2 jezevčící. Počet členů s aktivními loveckými lístky je 19.

Obrázek č. 47 – Hlavní sklad krmiva (zdroj: autor)

Na obrázku č. 47 je vyobrazen sklad krmiva pro všechny druhy zvěře. Nachází se na mýtině, v bezprostřední blízkosti lovecké chaty. Stavba je postaršího charakteru, nicméně svému účelu slouží bez problémů.

Obrázek č. 48 – Vypouštěcí voliéra pro kachny (zdroj: autor)

Obrázky č. 48 a č. 49 zobrazují vypouštěcí voliéra pro kachny. Myslivecký spolek ročně nakupuje cca 120 ks kachen ve stáří 14 dnů od soukromého chovatele z Katova u Soběslavi, jedna kachna vychází na 36 Kč.

Poté se kachny na 2 až 3 dny umístí do vypouštěcí voliéry, aby si postupně zvykly na nový režim. Část zařízení je na pevnině a část na vodě, což je výhodné i pro slabší jedince, kteří ještě nejsou dostatečně vyspělí, každá kachna si může zvolit své tempo, kdy se spustí na vodu.

Obrázek č. 49 – Vypouštěcí voliéra – detail (zdroj: autor)

Obrázek č. 50 představuje klasický zásyp pro kachny, v honitbě Chýnov se nachází pouze tento. Jelikož vodní plocha v honitbě činí jen rybníků na fotografiích, která nepřesahuje hladinu 1 ha, kapacita zásypu je dostačující. Zásyp obsahuje zásobník na krmivo, krmí se 3 krát týdně.

Obrázek č. 50 – Zásyp pro kachny (zdroj: autor)

Nejprve jsou 14 dní zkrmovány granule, poté se přechází na obilí. Krmnou směs myslivecký spolek nakupuje u chovatele společně s kachnami. Tento způsob krmení je bezúdržbový a velice oblíbený.

Obrázek č. 51 – Nádoby na krmivo (zdroj: autor)

Na obrázku č. 51 se nacházejí nádoby na krmivo pro kachny, neboť manipulace s dopravou krmiva z hlavního skladu na každé krmení by byla obtížná. Dalšími typy zařízení pro ptactvo spolek nedisponuje, například odpočívadla pro kachny s krmným korýtkem jako v odchovně Radany na obrázku č. 29 nebo hnízdní budky v honitbě nenalezneme.

Obrázek č. 52 – Aklimatizační voliéra pro bažanty (zdroj: autor)

Bažanty myslivecký spolek nakupuje v odchovně Radany u Protivína ve stáří 8. týdnů a umísťuje je na několik měsíců na dovýkrm do odchovny Kloužovice.

Bažantí zvěř je zdravotně choulostivější než kachny, proto potřebují dlouhodobější a kvalitnější péči. Jeden bažant, v 8. týdnech stojí 100 Kč, proto je ekonomicky výhodnější nakupovat mladší bažanty, s rostoucím věkem roste i cena. Poté 2 až 3 dny před plánovaným vypouštěním se převezou do aklimatizační voliéry, která je zobrazena na obrázku č. 52.

Princip je stejný jako u vypouštěcí voliéry pro kachny. Účelem je, aby zvykání na nové prostředí nebylo násilné, ale postupné. Po uplynutí aklimatizační doby se bažanti vypouštějí do volné přírody. Voliéra má opatřen přístřešek, oproti některým bažantnicím, kde se část voliéry u větších bažantů ponechala bez zákrytu a ti jedinci, kteří dokázali přeletět plot, byli připraveni k výpustu do volné přírody.

Tento způsob je výhodný k tomu, že nedochází k vypouštění několika stovek bažantů naráz. V honitbě Chýnov takového zásahu netřeba, neboť se běžně ročně nakupuje kolem 130 ks bažantů a v takovémto počtu není vypouštění všech bažantů najednou tak markantní jako ve velkých bažantnicích.

Obrázek č. 53 – Zásyp pro bažanty I (zdroj: autor)

Na obrázkách č. 53 a č. 54 jsou vyobrazeny zásypy pro bažanty, i zde je stejný princip jako u kachních zásypů. Obsahuje krmítko na krmnou směs a oproti kachnímu zásypu i slanisko s krystaly soli, které je důležité pro správnou výživu.

Obrázek č. 54 – Zásyp pro bažanty II (zdroj: autor)

Krmnou směs myslivecký spolek nakupuje u Zemědělských služeb Dynín, nedaleko Veselí nad Lužnicí. Zásyp je jednoduchá, ale účelná stavba, slouží nejen pro poskytnutí krmiva, ale i jako azyl při nepříznivém počasí.

Typický úkryt bažantí zvěře ve formě spadaného listí a různých křovin je zdokumentován na obrázku č. 55. Bažanti jsou zvěř plachá a velmi často se v něm zdržují i během dne, nejen v případě, kdy hrozí nebezpečí a ukrývají se před nepřítelem.

Obrázek č. 55 – Úkryt pro bažanty (zdroj: autor)

Přirozeným nepřítelem jsou dravci, kuny a lišky, pro poslední jmenované se budují nutné sklopce a umělé liščí nory. Sklopec neboli laicky „sklapovačka“ je zobrazen na obrázcích č. 56 a č. 58.

Obrázek č. 56 – Sklopec na lišky (zdroj: autor)

Název dostal podle principu fungování, liška se naláká dovnitř a speciální překlápěcí mechanismus zajistí, že už se nedostane ven.

Nezbytnou součástí je vnaidlo před předním otvorem skopce, vyobrazené na obrázku č. 57. Většinou se používá natrhané peří či zbytky organismů. Liška se řídí pachovým instinktem a naláká se do připravené pasti.

Obrázek č. 57 – Vnaidlo (zdroj: autor)

Sklopec by měl být zakryt přírodními prvky, které se nacházejí poblíž, aby splýval s okolním prostorem. Jak je vidno z obrázků č. 56 a č. 58 zde jsou použity větve a listí. Sklopec tohoto provedení je v honitbě jediný svého typu.

Obrázek č. 58 – Přední otvor sklopce na lišky (zdroj: autor)

Dále se v boji proti škodné budují umělé liščí nory, těch je v honitbě k nalezení 6. V dolní části obrázku č. 59 je vyobrazen vstupní otvor a v horní části otvor výchozí. Otvory tvoří vyústění 2 trubek, které jsou vystavěny do písmene L, svírají tedy pravý úhel. Každá z trubek měří 3 metry a v místě dotyku je velká skruž.

Obrázek č. 59 – Otvory umělé liščí nory (zdroj: autor)

Mezi poslední typy staveb pro drobnou zvěř v honitbě Chýnov patří krmelečky pro zajíce, viditelné na obrázcích č. 60 a č. 61.

Obrázek č. 60 – Krmeleček pro zajíce (zdroj: autor)

Krmeleček je zmenšená verze klasického krmelce pro zvěř spárkatou i se samostatným korýtkem na přídatné příkrmy, ale bez samostatného slaniska. V běžné praxi však zajíci využívají i velké krmelce, kterých je v honitbě mnohem více, pokud seno visí přes okraje a dosáhnou na něj.

Obrázek č. 61 – Krmeleček pro zajíce II (zdroj: autor)

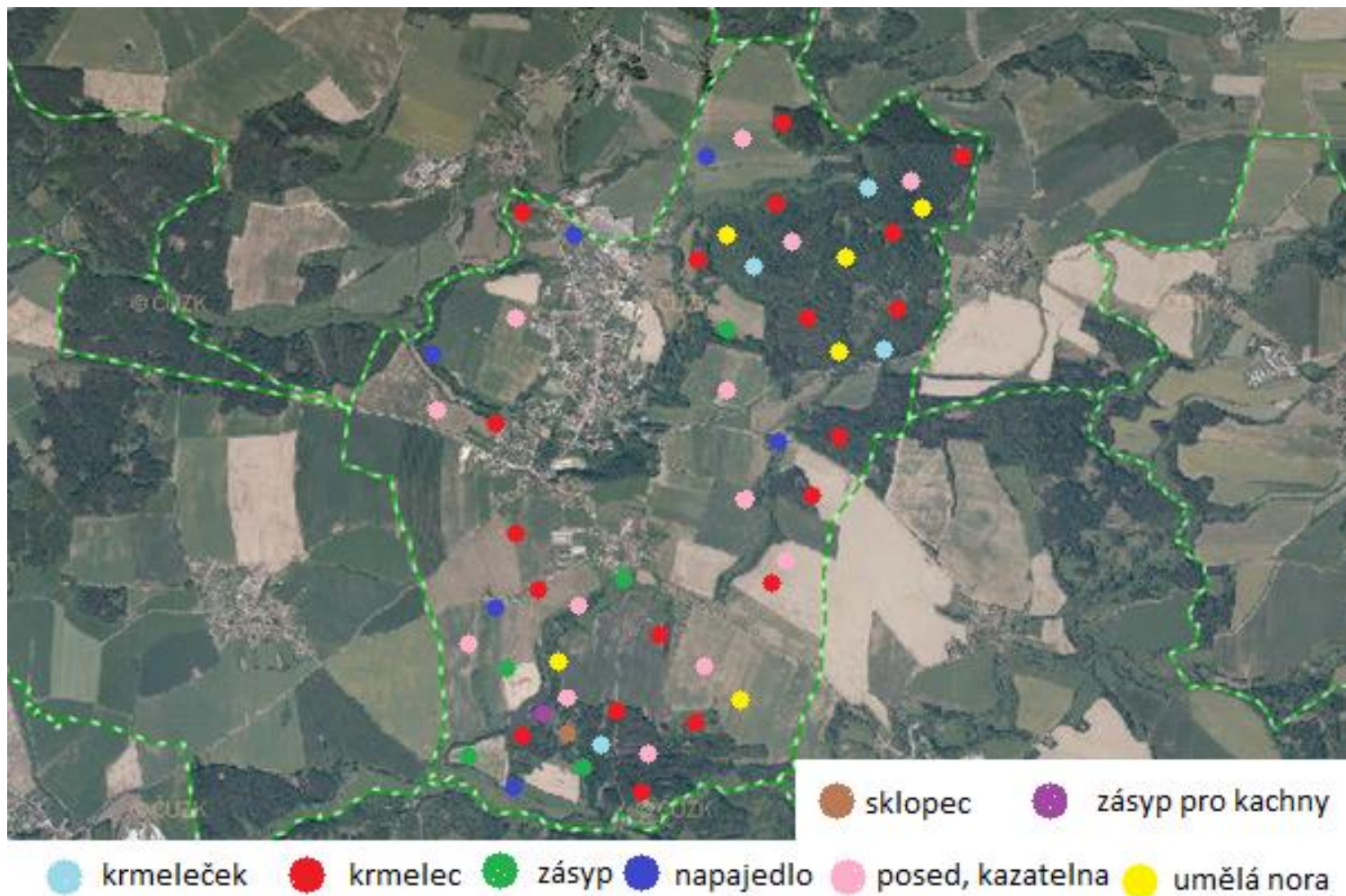
Seno je získáváno sečením a následným sušením travních porostů z přilehlých luk a pastvin, většinou zemědělskou technikou, v případě menších ploch je využíváno menšího nářadí.

Jedna z luk, odkud se získává seno na krmení v rámci honitby je zobrazena na obrázku č. 62.

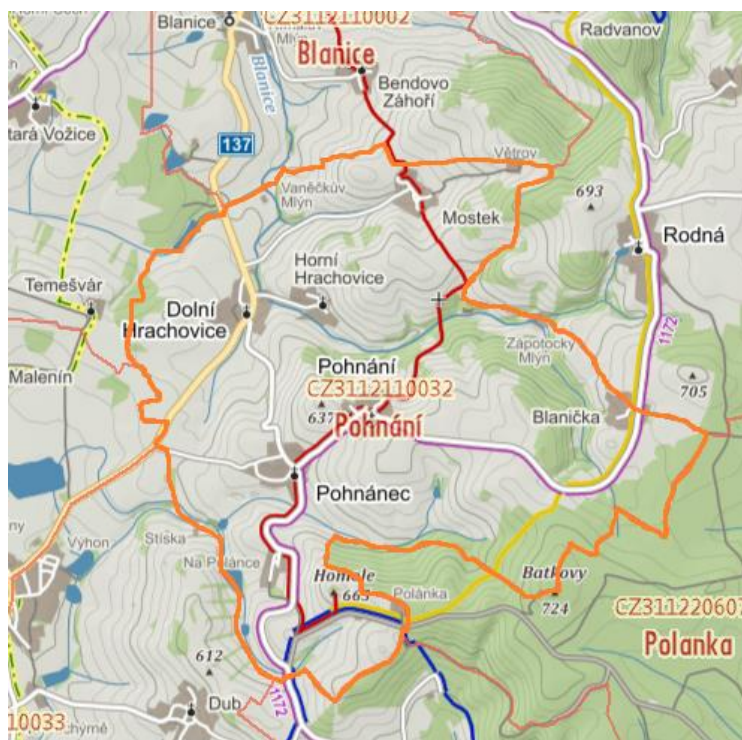
Obrázek č. 62 – Území honitby Chýnov (zdroj: autor)

Na obrázku č. 63 je vyobrazena letecká mapa honitby Chýnov se zakreslenými typy mysliveckých staveb. Mapa je zaměřena nejen na zvěř drobnou, ale i na spárkatou i černou, neboť počty značně přesahují zvěř drobnou a je potřeba s tím počítat i při výstavbě mysliveckých staveb. Posedy a kazatelny nejsou na mapě vykresleny všechny, neboť tyto typy staveb nejsou předmětem tématu práce, jsou vyobrazeny pouze pro vykreslení hrubého náčrtu rozmístění staveb a získání obrazu a porovnání situace různých typů staveb v honitbě Chýnov.

Obrázek č. 63 – Letecká mapa honitby Chýnov se zakreslenými typy staveb (zdroj: autor)

5.7 Honitba Pohnání

Obrázek č. 64 – Honitba Bukovec – Pohnání na mapě (zdroj: ÚHUL)

Honitba Bukovec - Pohnání (CZ3112110032) se nachází severně od honitby Chýnov o rozloze 1170 ha. Na sever od honitby leží Blanice, jak je zobrazeno na obrázku č. 64, z východní strany přiléhají Pojby, z jihovýchodní strany honitba Polánka, z jižní strany Batkovy Mašovice, společný soused s honitbou Chýnov, z jihozápadní strany Vřesce, ze západní strany Ratibořice a ze severozápadní strany honitba Hlasivo.

Obrázek č. 65 – Úkryt pro zvěř (zdroj: autor)

Myslivecký spolek byl založen v témže roce jako MS Chýnov, tudíž v roce 1993. Pod názvem Myslivecký spolek Bukovec – Pohnání funguje od roku 2015.

Na obrázku č. 65 je vyobrazena severovýchodní část honitby, která zahrnuje úkryty pro drobnou zvěř ve formě křovin a trní. Nedaleko se nachází zásyp pro bažanty s naklíčenými obilninami, zdokumentováno na obrázku č. 66.

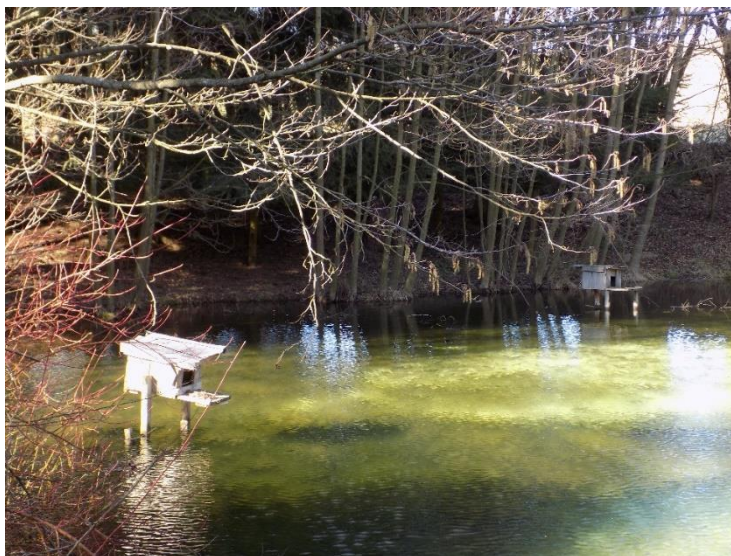
Obrázek č. 66 – Bažantí zásyp (zdroj: autor)

Zásyp je pod úrovní kopce, v těsné blízkosti potoka, který láká různé druhy škodných. V této oblasti hlavně lišky a kuny.

Obrázek č. 67 – Hnízdní budka (zdroj: autor)

I přesto, že vodní plochy dosahují mnohem většího objemu než v honitbě Chýnov, vlastní kachny již několik let neodchovávají. Nicméně aktivní hnízdní budky na rybnících a tůních jsou k dispozici dodnes, zobrazeno na obrázcích č. 67 a č. 68.

Obrázek č. 68 – Hnízdní budky (zdroj: autor)

Myslivecký spolek byl založen v témže roce jako MS Chýnov, tudíž v roce 1993. Pod názvem Myslivecký spolek Bukovec – Pohnání funguje od roku 2015. Došlo k částečnému sloučení dřívější honitby Polanka, která je v současnosti projímána pouze od LČR. To dokazuje i obrázek č. 69, kde jsou na lovecké chatě uvedeny ještě původní názvy.

Obrázek č. 69 – Cedule – lovecká chata MS Bukovec – Pohnání (zdroj: autor)

Jak již bylo řečeno, celková honební plocha zaujímá 1170 ha, z toho 965 ha činí zemědělská půda, 197 ha lesní půda a 8 ha připadá na vodní plochy. Honitba se rozkládá na územích několika obcí, nejvyšší vrchol dosahuje téměř 700 m. n. m.

Stejně jako v MS Chýnov i v MS Bukovec – Pohnání je zapsáno několik psů. Konkrétně se jedná o 3 ohaře, 1 teriéra a 2 jezevčíky. Ač rozlohou je tato honitba rozsáhlejší než Chýnov, psů má v péči méně. Před honem jsou lovečtí psi umístěni do připravených kotečů na obrázku č. 70. Zkoušky z výkonu pro drobnou zvěř mají dva z nich, z norování jeden. Počet členů spolku s aktivními loveckými lístky je 23.

Obrázek č. 70 – Kotce pro psy (zdroj: autor)

Obrázky č. 71 a č. 72 vyobrazují odchovnu pro bažanty v obci Pohnánek, kde se chová cca 400 ks bažantů pro potřeby spolku. Na noc a při nepříznivém počasí se bažanti uchylují do krytého přístřešku.

Obrázek č. 71 – Odchovna bažantů Pohnánek (zdroj: autor)

Krmivo je k dispozici uvnitř i venku a způsob výživy je srovnatelný s honitbou Chýnov.

Obrázek č. 72 – Odchovna bažantů – detail (zdroj: autor)

Krmný tubus stejného typu a provedení jako v Bažantnici LZ Konopiště je umístěn ve venkovní části a vyobrazen na obrázku č. 73. Ve volné přírodě jsou pro dostatečný přísun krmiva bažantí zásypy, v honitbě jich nalezneme 6. Co se týče dalších typů staveb, slanisek se v honitbě nachází 28 a stejný počet je i krmelců. Z důvodu velkého počtu přírodních vodních ploch není již zapotřebí budování umělých napajedel.

Obrázek č. 73 – Krmné zařízení Pohnánec (zdroj: autor)

Myslivecký spolek disponuje ještě jednou voliérou určenou pro odchov, která se nachází na samotě mezi obcemi Pohnánek a Mašovice, asi 3 km od Pohnání. Voliéra v usedlosti Polanka je zobrazena na obrázku č. 74.

Obrázek č. 74 – Voliéra pro bažanty Polanka (zdroj: autor)

Typickou součástí výživy bažantů v menších odchovech jsou kopřivy. Zatímco v odchovně v Kloužovicích se přidávají do směsi k bramborám a jablkům, obrázek č. 75 dokazuje, že zde se zavěšují do trsů na strom a poté je bažanti dle chuti okusují.

Obrázek č. 75 – Přikrmování bažantů (zdroj: autor)

V těsné blízkosti se nachází další typ zásypu, na obrázku č. 76 je znatelné, že tento typ je jednodušší než ty klasické, obsahuje pouze 2 kůly a stříšku.

Obrázek č. 76 - Bažantí zásyp II (zdroj: autor)

Vypouštěcí voliéra, na obrázku č. 77, je umístěna blíže k lesu, nedaleko rybníka, kde mají bažanti zajištěný trvalý přísun k napájení.

Obrázek č. 77 – Vypouštěcí voliéra pro bažanty (zdroj: autor)

Klasické krmelčky pro zajíce v honitbě nejsou, zajíci využívají velké krmelce a živí se roztroušeným senem kolem krmelce.

Obrázek č. 78 - Krmelec (zdroj: autor)

Na obrázku č. 78 a č. 79 je uveden velký krmelec se žlabem, ze kterého mají zajíci dokonalý přístup ke krmivu. Stále více krmelců se buduje se zásobní komorou, kde se uchovává náhradní krmivo k doplňování krmelců. Tento způsob je rychlejší a výhodnější než pokaždé vše dovážet z centrálního skladu.

Obrázek č. 79 – Krmelec – detail (zdroj: detail)

V následujících tabulkách č. 1 a č. 2 je uvedeno srovnání jednotlivých odchoven a honiteb mezi sebou.

	Hluboká	Radany	Konopiště	Strkov - kachny	Kloužovice
lokality	Jihočeský kraj	Jihočeský kraj	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Jihočeský kraj
rozloha	601 ha	1000 ha	2030 ha	-	-
chovné hejno	1000 ks	1300 ks	1000 ks	300 ks	130 ks
chovný vzorec	1:8	-	1:10	1:3,5	-

Tabulka č. 1 – Srovnání jednotlivých odchoven

	Chýnov	Pohnání
lokality	Jihočeský kraj	Jihočeský kraj
rozloha	922 ha	1170 ha
zemědělská plocha	588 ha	965 ha
lesní plocha	322 ha	197 ha
vodní plocha	1 ha	8 ha
ostatní pozemky	11 ha	-
počet zásypů pro bažanty	5 ks	6 ks
počet zásypů pro kachny	1 ks	0 ks
počet krmeleček pro zajíce	1 ks	0 ks
počet bažantů v odchovu	130 ks	400 ks

Tabulka č. 2 – Srovnání honiteb

6. Závěr

Cílem práce bylo popsat typy staveb a zařízení v odchovnách a v honitbách a srovnat je mezi sebou. Na podzim roku 2016 byly navštíveny čtyři odchovny bažantů – Hluboká, Radany, Konopiště, Kloužovice a jedna odchovna kachen - Strkov. U prvních třech zmíněných odchoven chovné hejno dosáhlo počtu 1000 ks a více, tudíž dosahují kritérií velkoodchoven. Poslední odchovna se řadí spíše mezi rodinné, neboť počet chovného hejna nepřekračuje 200 ks, ale patří mezi přímé dodavatele MS Chýnov. V prvním kvartálu roku 2017 bylo zmapováno území dvou téměř sousedních honiteb – Chýnov a Bukovec – Pohnání. Obě honitby dosahují srovnatelných hodnot, co se týče rozlohy, jedna zaujímá více zemědělských ploch, druhá více ploch lesních. Hodnoty jsou srovnatelné i v počtu staveb pro bažanty, zásyp pro kachny je pouze v honitbě Chýnov, neboť MS Bukovec – Pohnání se již vlastnímu odchovu kachen nevěnuje, ale pořád lze na značných vodních plochách nalézt hnízdní budky, kterými naopak nedisponuje honitba Chýnov, protože má omezené vodní plochy. Stavba pro zajíce existuje opět v pouze v Chýnově, v Bukovci – Pohnání zajíci využívají zařízení pro zvěř vysokou.

Výslednou práci lze využít jako propagační materiál v honitbách a odchovnách, neboť ačkoliv odchovny dosahují velikosti velkoodchoven, nemají zpracované žádné prospekty pro své budoucí zájemce a odběratele. Honitba Chýnov by práci mohla využít pro zkvalitnění informací na svém webu a zpracovanou mapku se zakreslenými typy staveb pro lepší orientaci hostů pořádajících honů. Honitba Pohnání - Bukovec nemá propagaci zajištěnou vůbec.

7. Seznam literatury a použitých zdrojů

1. BACH, Petr. Mýty a fakta o Bažantu kolchidském. *Svět myslivosti: měsíčník pro myslivce a přátele přírody*. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 2016, 17 (6), 28 - 33.
2. BOUJOT, Jean-Jacques. Lièvre brun / Brown Hare: *Lepus europaeus* (Causse méjean, Lozère - France). In: *www.flickr.com* [online]. France, 2009 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <https://www.flickr.com/photos/jean-jacquesboujot/4244038981/>
3. BUKOVJAN, Karel, František HAVRÁNEK a František KRÁL. *Zajíc polní*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 1998.
4. BUKOVJAN, Karel a Jiří ZBOŘIL. Odborný seminář Zajíc a jeho místo v krajině. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2008, 56 (86) (10), 70. ISSN 0323-214X 46887.
5. CUKOR, Jan, František HAVRÁNEK a Karel BUKOVJAN. Důvody snižování stavů zajíce polního ve střední Evropě ve vztahu k populaci predátorů. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2016, 64 (94) (12), 18-19. ISSN 0323-214X 46887.
6. CUKOR, Jan, František HAVRÁNEK a Karel BUKOVJAN. Využívání stanovišť zajícem polním a jejich možná úprava mysliveckým managementem. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2016, 64 (94) (11), 31-33. ISSN 0323-214X 46887.
7. ČERVENÝ, Jaroslav. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2004. ISBN 80-718-1901-8.
8. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon Parlamentu České republiky č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62549&nr=183~2F2006&rpp=15#local-content> [3. 2. 2017].
9. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon Parlamentu České republiky č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=51914&fulltext=z~C3~A1k on~20o~20myslivosti&rpp=15#local-content> [3. 2. 2017].

10. FORST, Pavel et al. *Myslivost*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1975.
11. HÁJEK, Karel. *Krásy myslivosti*. 2. vyd. Praha: Orbis, 1965. Naše vlast (Orbis).
12. HANÁK, Karel. *Stavby pro plnění funkcí lesa*. Praha: Pro Českou komoru autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě vydalo Informační centrum ČKAIT, 2008. Technická knihovna (ČKAIT). ISBN 978-80-87093-76-4.
13. HANUŠ, Václav a Zdeněk FIŠER. *Bažant*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1975. Lesnická knihovna (Státní zemědělské nakladatelství).
14. HANZL, Rudolf. *Thumení škodné zvěře*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1959.
15. HAVRÁNEK, František, Karel BUKOVJAN a Miloš JEŽEK. Zazvěřování divokou kachnou se vyplatí, ale není to málo.. *Stráž myslivosti: měsíčník pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Česká myslivecká jednota, 2014, 62 (92) (3), 10-13. ISSN 0323-214X 46887.
16. HELL, Pavol. *Nová příručka myslivce do kapsy*. 2.vyd. Přeložil Josef HROMAS. Bratislava: Příroda, c2004. ISBN 80-07-01303-2.
17. HERČÍK, Tomáš a Jan DVORÁK. Zvyšování hnízdních možností kachny divoké prostřednictvím hnízdních budek. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2010, 58 (88) (7), 20-22. ISSN 0323-214X 46887.
18. HROMAS, Josef, Vladimír HANZAL a Jaromír KOVAŘÍK. *Velká Myslivecká encyklopedie*. České Budějovice: GRAND, 2007. ISBN 978-80-900593-0-6.
19. HROMAS, Josef a Jiří ROTSCHEIN. *Myslivecká zařízení v honitbách*. České Budějovice: Ministerstvo zemědělství a výživy ČSR ve Výstavnictví zemědělství a výživy České Budějovice, 1986.
20. HRUŠKA, Jakub. Soumrak glyfosátu aneb Dostanou krajina a zvěř šanci? *Svět myslivosti: Měsíčník pro myslivce a přátele přírody*. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 2016, 17 (8), 15-17.
21. KASINA, Jiří. Myslivecká zařízení jsou vizitkou uživatele honitby. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2015, 63 (93) (1), 54-57. ISSN 0323-214X 46887.
22. KOKEŠ, Otakar. *Myslivecká zařízení v honitbách*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1974.
23. KRAJNIAK, Dušan, Peter Kaštier, Jaroslav Slamečka, Tomáš Sládeček, Štefan Engel a Vladimír Antal. Management drobné zvěře na Slovensku v letech 2011 – 2015. *Svět myslivosti: Měsíčník pro myslivce a přátele přírody*. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 2016, 17 (12), 26-30.

24. LESPROJEKT. *Obory pro chov spárkaté zvěře – Typizační směrnice*. Brandýs nad Labem. Ministerstvo lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu ČSR. 1988.
25. LIBOSVÁR, František. Hubení škodné či Redukce přemnožené zvěře? *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2016, 64 (94) (9), 12-13. ISSN 0323-214X 46887.
26. LU, Jes. Male mallard - (*Anas platyrhynchos*). In: *Www.flickr.com* [online]. Canada, 2008 [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: <https://www.flickr.com/photos/davao8/4331354963/in/photolist-7AKjVR-5p7Xe2-ss2uo-bwhdNt-duijQZ-EWfrWC-bknRpP-683Fd1-6rvRYr-by3nGM-p9CC1p-niuvNs-683FpA-FWuDLG-7Rt3u3-oHek9V-pi5Hu1-9QfKQN-6NYvSW-o1xsM1-aLF2XX-9tSNnN-iHHGw2-8px1Aj-rjaSXo-cYRLiy-EQLe6J-6qcUiT-9Cm8Ln-c8cDau-jgPqyK-4LfPSo-bmWJEe-8NPvDo-qsvtsK-6xGWjZ-91B3Mt-cTVfHU-oMzFiD-mTnsG-6s6mds-rcxnBf-6hprhp-dnoQFA-9JfpcK-89Ys2T-aLEZDV-5uubtf-81SeUR-e97SR9/>
27. MICHAELLI, Lorenzo. *Myslivočův rok*. Žilina: Knižné centrum pro nakladatelství BLESK Ostrava, 1994. ISBN 80-88723-08-6.
28. MOHELSKÝ, Martin. Chov a přikrmování kachen. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2015, 63 (93) (4), 22-25. ISSN 0323-214X 46887.
29. MOHELSKÝ, Martin. Kachny divoké v umělém odchovu. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2014, 62 (92) (7), 26-29. ISSN 0323-214X 46887.
30. MOHELSKÝ, Martin. Výživa nosnic bažantů, koroptví a křepelek: I. část. *Stráž myslivosti: měsíčník pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Česká myslivecká jednota, 2014, 62 (92) (3), 24-27. ISSN 0323-214X 46887.
31. NIETHAMMER, Günther, Urs N. GLUTZ VON BLOTZHEIM a Kurt M. BAUER. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Frankfurt a. M.: Akademische Verlagsgesellschaft, 1998.
32. RAHN, Jörg. *Práce v honitbě: péče o honitbu, myslivecká zařízení, pracovní nářadí*. Praha: Grada, 2008. Myslivost v praxi. ISBN 978-80-247-2568-0.
33. RAJSKÝ, Matúš a Peter KAŠTIER. Problematika vlka na Slovensku. *Stráž myslivosti: měsíčník pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Česká myslivecká jednota, 2014, 62 (92) (4), 50-52. ISSN 0323-214X 46887.
34. RAKUŠAN, Ctirad. *Povinnosti mysliveckého hospodáře*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1955. Lesnická knihovna (Státní zemědělské nakladatelství).

35. SCHMID, Anton. *Poseďy: návody pro stavbu, výkresy, konstrukce, fotografie modelů*. Praha: Grada, 2015. Myslivost v praxi. ISBN 80-247-1531-7.
36. SLAMEČKA, J., F. HAVRÁNEK, K. BUKOVJAN, P. HELL a J. GAŠPARÍK. *Bažant*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2001.
37. SOMMER, Jan. Lovecké stezky a chodničky žádají o pomoc. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2008, 56 (86) (9), 23. ISSN 0323-214X 4688
38. SÝKORA, Ivo. Lov a vypouštění bažantů na Pardubicku. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2014, 62 (92) (7), 16-19. ISSN 0323-214X 46887.
39. VOSÁTKA, Josef. *Myslivost: ochrana přírody, chov zvěře a zvířat, lov*. 1. vyd. Praha: Druckvo, 2013, 702 s. Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-87668-08-5.
40. WANDEL, Gerold. *Myslivecká zařízení v honitbách svépomocí: 288 fotografií a kreseb, více než 100 konstrukčních výkresů autora*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007, 296 s. ISBN 978-80-247-2050-0.
41. WOLF, Robert. *ABC myslivosti*. 1. vyd. Praha: Orbis, 1977. Pyramida (Orbis).
42. WOLF, Robert. *Československá myslivost: vydáno k IV. sjezdu ČMS*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1983.
43. ZABLOUDIL, František a Jiří PETR. Vliv energetických a technických plodin na zvěř. *Stráž myslivosti: časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody*. Praha: Českomoravská myslivecká jednota, 2010, 58 (88) (6), 32-34. ISSN 0323-214X 46887.

Mapy.cz. <http://www.mapy.cz> [online].[cit. 2017-04-10]

Portál Eagri. <http://eagri.cz/public/app/uhul/MyslMap> [online].[cit. 2017-04-10]

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Vstup do bažantnice (zdroj: autor)
- Příloha č. 2 – Lovecká chata Hluboká (zdroj: autor)
- Příloha č. 3 – Bažant ve volné přírodě (zdroj: autor)
- Příloha č. 4 – Zásyp pro bažanty (zdroj: autor)
- Příloha č. 5 – Cedula LZ Konopiště (zdroj: autor)
- Příloha č. 6 – Sídlo LZ Konopiště (zdroj: autor)
- Příloha č. 7- Zátíší u zásypu a příprava leče s výhledem na zámek (zdroj: autor)
- Příloha č. 8 – Kachní voliéra s přístupem do vody (zdroj: autor)
- Příloha č. 9 – Kachny ve výběhu (zdroj: autor)
- Příloha č. 10 – Výstavní kusy (zdroj: autor)
- Příloha č. 11 – Lovecká chata MS Chýnov (zdroj: autor)
- Příloha č. 12 – Obyvatelé rybníka v honitbě (zdroj: autor)
- Příloha č. 13 – Pojízdny posed v honitbě (zdroj: autor)
- Příloha č. 14 – Vodní plocha v honitbě (zdroj: autor)
- Příloha č. 15 – Lesní potok v honitbě (zdroj: autor)
- Příloha č. 16 – Lovecká chata MS Bukovec – Pohnání (zdroj: autor)

8. Přílohy

8.1 Bažantnice Hluboká

Příloha č. 1 – Vstup do bažantnice (zdroj: autor)

Příloha č. 2 – Lovecká chata Hluboká (zdroj: autor)

8.2 Bažantnice Radany

Příloha č. 3 – Bažant ve volné přírodě (zdroj: autor)

Příloha č. 4 – Zásyp pro bažanty (zdroj: autor)

8.3 Bažantnice LZ Konopiště

Příloha č. 5 – Cedule LZ Konopiště (zdroj: autor)

Příloha č. 6 – Sídlo LZ Konopiště (zdroj: autor)

Příloha č. 7- Zátíší u zásypu a příprava leče s výhledem na zámek (zdroj: autor)

8.4 Kachní farma Strkov

Příloha č. 8 – Kachní voliéra s přístupem do vody (zdroj: autor)

Příloha č. 9 – Kachny ve výběhu (zdroj: autor)

8.5 Odchovna Kloužovice

Příloha č. 10 – Výstavní kusy (zdroj: autor)

8.6 Honitba Chýnov

Příloha č. 11 – Lovecká chata MS Chýnov (zdroj: autor)

Příloha č. 12 – Obyvatelé rybníka v honitbě (zdroj: autor)

Příloha č. 13 – Vodní plocha v honitbě (zdroj: autor)

Příloha č. 14 – Pojízdný posed v honitbě (zdroj: autor)

8.7 Honitba Pohnání

Příloha č. 16 – Lesní potok v honitbě (zdroj: autor)

Příloha č. 15 – Lovecká chata MS Bukovec – Pohnání (zdroj: autor)